

กฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพของประเทศไทย*

ศิริพล กุศลศิลป์ภูฒ*

บทคัดย่อ

คำรับสารภาพถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างมาก ทั้งในชีวิตประจำวัน ทางจิตบำบัด โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านทรัพยากรการบริหารประเทศ คำรับสารภาพ จึงช่วยประหยัดเวลาและทรัพยากรอย่างมาก ในอดีต จึงถือว่า คำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุดในฐานะที่เป็น King & Queen of Evidence ที่เดียว คำรับรับสารภาพ จึงเป็นพยานหลักฐานที่ทรงคุณค่าสามารถพิสูจน์ความผิดจำเลยเสมอ ทั้งในประเทศคอมมอนลอว์ และซีวิลลอว์ รวมถึงประเทศไทยในอดีตด้วย บทความนี้ ได้เสนอแนวคิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องการรับฟังคำรับสารภาพของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยกฎหมายตำรวจและพยานหลักฐาน หรือ PACE และ ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี หรือ Codes of Practice เพื่อใช้เป็นแนวคิดในการปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84 วรรคท้าย ซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังคำรับสารภาพในชั้นจับกุมเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งขัดแย้งกับหลักกฎหมายอาญาระยะประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะขัดแย้งกับหลักสามัญสำนึกที่เกี่ยวกับคุณค่าและความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพในชั้นจับกุม ที่ผู้ถูกจับให้การรับโดยเต็มใจในทันทีทันใด หลังจากมีการแจ้งเตือนสิทธิสิทธิในการมีทนายความและสิทธิที่จะไม่พูดแล้ว แต่คำรับสารภาพนี้ กลับถูกห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งน่าจะเกิดผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ต่อกระบวนการยุติธรรมของไทยโดยรวม จึงได้นำเสนอแนวคิดเบื้องต้น ดังจะกล่าวต่อไปนี้

* บทความนี้ เป็นการแปลวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก (JSD) ส่วนหนึ่งของผู้เขียนระหว่างศึกษาอยู่ที่ University of Illinois At Urbana - Champaign (UIUC) ซึ่งต่อเนื่องจากบทความเรื่อง กฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพ : บทนำและความสำคัญของคำรับสารภาพ ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ในวารสารบทบัญญัติ ไปก่อนหน้านี้อแล้ว (โปรดดู ศิริพล กุศลศิลป์ภูฒ, กฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพ : บทนำและความสำคัญของคำรับสารภาพ, บทบัญญัติ 63 (มี.ค.2550) 131 - 159) โดยสรุป คำรับสารภาพถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างมาก ทั้งในชีวิตประจำวันทางจิตบำบัด โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านทรัพยากรการบริหารประเทศ คำรับสารภาพ จึงช่วยประหยัดเวลา และทรัพยากรอย่างมาก ในอดีต จึงถือว่า คำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุดในฐานะที่เป็น King & Queen of Evidence ที่เดียว

* ผู้เขียน ปัจจุบัน รัชมังคลาธิราช บัณฑิตวิทยาลัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควบวุฒิทางการศึกษา : รปบ.คร.(นายร้อยตำรวจ), นบ.(เกียรตินิยม) มธ., น.บ.ท., นม. (กฎหมายมหาชน) มธ., รบ.(บริหารรัฐกิจ) มธ., LL.M.(Indiana University - Bloomington), LL.M./ JSD (University of Illinois At Urbana - Champaign)

Abstract

Confession statement is deemed the most crucial instrument dealing with the psychological treatment, day-to-day life, and the criminal justice system administration. In other words, confession concerns and facilitates all aspects of the human society; it, particularly, saves cost and time in criminal process in all criminal justice system around the world. Until the present era, confession is deemed the best evidence and considered the King & Queen of Evidence. As a result, it has been long used to prove the defendants' guilt in both civil law and common law countries. This article proposes the legal foundation in the England regarding the confession admissibility standard conforming to the PACE and the Codes of Practice under the English jurisprudence. The author wishes to indicate that article 84 of the Criminal Procedure Code of Thailand, which was adopted in 2005 to prohibit the court from admitting the defendants' confession as evidence conflicts with the legal jurisprudence all over the world. It is also incongruent with the value of evidence and common sense which basically the defendants' statement, instantly spoken to the arresting police after warning of legal right, is the most trustworthy because the defendant has no time to fabricate the story. In addition, the new legal framework of Thailand might create the undesirable impact to the interest of society as a whole. Then, this article might remind some people and might be the basis to reconsider the reform of the Thai criminal justice system.

คำรับสารภาพ ได้รับการยอมรับว่าเป็นพยานหลักฐานที่ทรงคุณค่าสามารถพิสูจน์ความผิด จำเลยเสมอ ทั้งในประเทศคอมมอนลอว์ และซีวิลลอว์ รวมถึงประเทศไทยในอดีตด้วย¹ บทความนี้ ได้เสนอแนวคิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการรับฟังคำรับสารภาพของประเทศอังกฤษ เพื่อใช้เป็นแนวคิดในการปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84 วรรคท้าย ซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังคำรับสารภาพในชั้นจับกุมเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งขัดแย้งกับหลักกฎหมายนานาอารยประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะขัดแย้งกับหลักสามัญสำนึกที่เกี่ยวกับคุณค่าและความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพในชั้นจับกุม ที่ผู้ถูกจับให้การรับโดยเต็มใจในทันทีทันใด หลังจากมีการแจ้งเตือนสิทธิในการไม่ให้การและสิทธิในการมีทนายความแล้ว แต่คำรับสารภาพนี้ กลับถูกห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งน่าจะเกิดผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ต่อกระบวนการยุติธรรมของไทยโดยรวม จึงได้นำเสนอแนวคิดเบื้องต้น ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. ความนำเกี่ยวกับ Confession Law ในประเทศอังกฤษ

กฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพสมัยใหม่เพิ่งจะได้รับการพัฒนาจากประเทศอังกฤษเมื่อประมาณ สองร้อยกว่าปีที่ผ่าน ซึ่งต่อมาได้แผ่ขยายไปยังประเทศแคนาดาและสหรัฐอเมริกาด้วย² อันเป็นผลมาจากแนวคำสอนของ Lord Justice Patrick Devlin ที่ว่า คำรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในคดีอาญา³ ด้วยเหตุนี้ประเทศอังกฤษจึงมีข้อจำกัดไม่มากนักในการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน โดยเฉพาะในอดีตศาลจะพิจารณาว่า คำรับสารภาพนั้นความน่าเชื่อถือหรือไม่ มากกว่าวิธีการได้มาว่า ผ่าฝืนหลักการ privilege of self-preservation หรือ nemo teneter⁴ หรือไม่ ในยุคปลายคริสต์ศตวรรษ ที่ 16 ถึง 17 หลักการเรื่องจำเลยมีสิทธิไม่ให้การปกป้องตนเอง เริ่มได้รับการยอมรับขึ้นจากการโต้แย้ง การบังคับของศาลในคดีอาญาที่กำหนดให้จำเลย ต้องสาบานตนว่าจะเบิกความด้วยความสัตย์จริง ซึ่งบังคับให้กระทำแม้กระทั่งก่อนที่จะจำเลยจะทราบดีว่าตนถูกฟ้องในข้อหาใดด้วยซ้ำ⁵ แต่ในยุคนั้น การอ้างสิทธิในการไม่ให้การ ยังมีผลร้ายทำให้ศาลลงโทษจำเลยรุนแรงยิ่งขึ้นไปอีก หากศาลพบว่า

¹ ระบบกฎหมายไทยเอง ก็ได้รับอิทธิพลจากหลายประเทศโดยเฉพาะประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน

² เป็นที่ยอมรับหลักแนวคิดของกฎหมายอเมริกา ที่เกี่ยวข้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ได้แผ่ขยายไปหลายประเทศ ทั้งที่เป็นประเทศได้การอารักขาในอดีต เช่น ญี่ปุ่น หรือ ประเทศอื่น ๆ เช่น เกาหลี รวมถึงประเทศไทยด้วย

³ Lord Devlin กล่าวว่า: "... มาตรฐานการพิสูจน์โดยปราศจากการสงสัยในคดีอาญานั้น ไม่อาจจะบรรลุได้เลย โดยปราศจากความช่วยเหลือหรือพยานหลักฐานสำคัญ ที่มาจากตัวผู้ถูกกล่าวหาเอง" โปรดดู PATRICK DEVLIN, THE CRIMINAL PROSECUTION IN ENGLAND, 58 (1958).

⁴ Steven Penny, Theories of Confession Admissibility: A Historical View, 25 AM. J. CRIM. L. 309, 314-15 (1998)

⁵ ทั้งฝ่าย Catholic และ Puritan ต่างก็ได้อ้างหลักการ nemo teneter เพื่อต่อต้านศาล Elizabethan และ Stuart ที่พยายามกล่าวอ้างหลักการทางศาสนาที่ว่า การไม่ยอมกล่าวความจริงเป็นบาป แล้วบังคับให้จำเลยสาบานตนที่จะกล่าวแต่ความจริงตามหลักเกณฑ์ที่โดยศาล และ Star Chamber and High Commission. Id.

เขาคระห์าคีค⁶

แม้ต่อมารัฐสภาอังกฤษได้ประกาศกฎหมายในช่วงทศวรรษที่ 1640 เพื่อห้ามศาลบังคับจำเลยในการสาบานตน แต่ระบบกฎหมายอังกฤษทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยังอาศัยความร่วมมือของผู้ถูกจับในการให้ข้อมูลเป็นสำคัญตลอดมา คำรับสารภาพของจำเลยเป็นพยานหลักฐานอันสำคัญอย่างไม่เปลี่ยนแปลง แม้สิทธิในการไม่ให้การและสิทธิในการมีทนายความอยู่ด้วยในชั้นสอบสวน จะได้รับการยอมรับนับถือ แต่การที่จำเลยใช้สิทธิในการไม่ให้การทั้งในชั้นตำรวจและศาล ศาลอาจจะอนุมานเป็นผลร้ายต่อจำเลยได้ หากจำเลยยกข้อเท็จจริงที่ สามารถให้ข้อมูลในชั้นตำรวจได้ ไปใช้ต่อสู้คดีในศาล⁷ เนื่องจากกฎหมายอังกฤษ ต้องการสร้างภาวะสมดุลระหว่างการต่อสู้คดีของจำเลยกับฝ่ายรัฐ เฉพาะในการสืบพยานชั้นศาลที่ทั้งฝ่ายรัฐและจำเลย มีสิทธิได้ข้อมูลซึ่งกันและกันเพื่อเตรียมตัวนำสืบพยานก่อนการพิจารณา⁸ ซึ่งก็มีลักษณะคล้าย ๆ กับกฎหมายอเมริกัน⁹ ในสหรัฐฯ จำเลยสามารถเลือกจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ แต่ถ้าเลือกจะพูด ก็จะต้องเบิกความอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา กรณีจำเลยเบิกความเท็จ นอกจะผิดกฎหมายแล้ว คำรับสารภาพในชั้นตำรวจ แม้จะได้มาโดยไม่ได้แจ้งเตือนสิทธิทางกฎหมายต่อผู้ต้องหา¹⁰ ก่อน ซึ่งฝ่าฝืนต่อ Maranda warning พนักงานอัยการก็สามารถใช้นำสืบเพื่อหักล้างความน่าเชื่อถือนำพยานหลักฐานของจำเลยได้ทั้งหมด

กล่าวโดยสรุป กฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพสมัยใหม่ของอังกฤษ ได้พัฒนามายาวนาน ก่อนประเทศใดในยุโรป คือ ประมาณ 200 กว่าปีที่ผ่านมา การรับฟังคำรับสารภาพของผู้ถูกจับตามกฎหมายอังกฤษนั้น ในอดีตจะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์สำคัญ คือ หลักความสมัครใจในคดี Warickshall (1783) ซึ่งต่อมาได้ถูกขยายความเพิ่มเติมตาม Judges' Rules 1912 (แก้ไขเพิ่มโดย Judges' Rules 1964) และ Ibrahim Principle (1914) ซึ่งกำหนดให้คำรับสารภาพที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ จะต้องไม่ได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม (oppression) ซึ่งต่อมาหลักเกณฑ์ดังกล่าว รวมถึง Judges' Rule ได้ถูกยกเลิกไป และตราเป็นกฎหมายว่าด้วย Police and Criminal Evidence Act (PACE) ในปี 1984 ซึ่ง

⁶วิธีการเดียวกันนี้ คล้ายคลึงกับประเทศฝรั่งเศสและเยอรมัน ที่กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหา จะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการค้นหาความจริง ตามหลักอิสระในการประเมินคุณค่าของพยานหลักฐานโดยศาล (free evaluation of evidence). See Robert Vouin, The Protection of the Accused in French Criminal Procedure, 5 INT'L & COMP. L. Q.2 (1957); Vouin, The Role of The Prosecutor in French Criminal Trail, 18 AM. J. Comp. L. 483, 486 (1970).

⁷ประเทศอังกฤษ ได้ตรากฎหมาย Criminal Justice and Public Order Act, 1994, §35 (Eng.) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเตือนผู้ถูกกล่าวหาว่า เขามีสิทธิเงียบ แต่เมื่อใช้สิทธินั้นแล้ว หากเขากล่าวอ้างข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับคำถามข้างต้น ศาลอาจจะอนุมานการเงียบนั้นเป็นผลร้ายต่อตัวเขาได้

⁸อย่างไรก็ตาม กฎหมายข้างต้น ไม่ถือเป็นสิ่งที่ขัดแย้งต่อ privilege against self-incrimination เนื่องจากว่า การเงียบนั้น ไม่ได้ถูกบัญญัติให้มีความผิดทางอาญา หรือเป็นการละเมิดอำนาจศาล

⁹กฎหมายสหรัฐฯ ตาม Federal Rules of Criminal Procedure (FED. R. CRIM. P.12.1 (a)-(d) (Amended to February 10, 2006)) กำหนดให้ ทนายความและจำเลยต้องเปิดเผยข้ออ้างในเรื่องที่อยู่หรือถิ่นฐาน หรือพยานเพื่อหักล้างว่า จำเลยไม่ได้อยู่ในที่เกิดเหตุ (alibi) รวมถึงข้ออ้างต่อผู้อื่น ๆ ไม่น้อยกว่า 10 ก่อนการพิจารณาคดี ; รายละเอียดโปรดดู Explanation and Comments in FEDERAL CRIMINAL CODE AND RULES, 2, 82-4 (Thomson/West, 2006 Edition.).

เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องปฏิบัติตาม Codes of Practice ที่บัญญัติขึ้นตาม PACE ข้างต้น ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จับกุม รับผิดชอบการส่งตัวผู้ถูกจับยังสถานีตำรวจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ที่จะต้องทำการสอบถามปากคำเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานที่สำคัญ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม อาจสอบถามข้อเท็จจริงนั้นได้ โดยปกติเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้มีอำนาจสอบสวนปากคำ จะต้องทำการแจ้งสิทธิในการมีทนาย และสิทธิในการไม่ให้การ รวมถึงผลร้ายจากการใช้สิทธิในการไม่ให้การนั้น ก่อนจะสอบสวนปากคำ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจละเมิดข้อกำหนดข้างต้น ย่อมมีผลทำให้คำรับสารภาพถูกตัดออกจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐาน

อย่างไรก็ตาม โดยข้อเท็จจริงแล้ว ศาลอังกฤษ ยังคงให้ความสำคัญกับคุณค่าและความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานเป็นสำคัญ การคัดพยานหลักฐานใด ๆ ออกจากการรับฟังพยาน จะต้องเป็นการละเมิดกฎหมายอันเป็นผลเสียหายร้ายแรงต่อตัวจำเลย ดังนั้น ศาลอังกฤษ จึงได้พัฒนาข้อบกพร่องที่ว่า การละเมิดกฎหมาย PACE หรือ ระเบียบการเกี่ยวกับคดีโดยลำพัง แต่ไม่เกิดความเสียหายต่อตัวจำเลย พยานหลักฐานและคำรับสารภาพที่เกิดจากความสมัครใจย่อมสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ อีกทั้งประเทศอังกฤษยังขยายอำนาจให้ตำรวจสามารถจับกุมและสอบสวนปากคำผู้ถูกจับในที่เกิดเหตุได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นอีกด้วย

2. ข้อจำกัดบางประการในการใช้ดุลพินิจของศาลอังกฤษ เกี่ยวกับพยานหลักฐานทั่วไป

ศาลอังกฤษ มักจะยอมรับฟังพยานหลักฐานทางกายภาพใด ๆ แม้ตำรวจจะได้พยานหลักฐานนั้นมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในชั้นตำรวจ¹⁰ บนพื้นฐานของหลักการที่ว่า ศาลมีหน้าที่สำคัญ คือ ทำให้จำเลยได้รับความเป็นธรรมเฉพาะในชั้นพิจารณาของศาลเท่านั้น¹¹ แต่หากพบว่าตำรวจมีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบวินัยนั้น ควรมีผลให้มีการดำเนินการทางวินัยหรือทางแพ่งเกี่ยวกับตำรวจนั้นโดยตรง^{12 13} อย่างไรก็ตาม ศาลอังกฤษ มีความระมัดระวังในการยอมรับคำรับสารภาพมากกว่าพยานหลักฐานทางกายภาพ¹⁴ โดยศาลอังกฤษจะคัดคำรับสารภาพออกจากพยานหลักฐาน หากเกิดความไม่

¹⁰ ตัวอย่างเช่น Judge Crompton ได้กล่าวไว้ในช่วงกลาง ค.ศ. ที่ 19 ว่า: แม้ว่าตำรวจจะได้พยานหลักฐานมาโดยวิธีการขโมยก็ตาม ก็สามารถใช้เป็นพยานหลักฐาน เว้นแต่เป็นพยานหลักฐานที่ไม่ตรงประเด็นหรือไม่น่าเชื่อถือ See *R. v. Leatham*, 8 Cox C.C. 498 (1988); Yue Ma, *Comparative Analysis of Exclusionary Rules in the United States, England, France, Germany, and Italy*, 22 POLICING INT. J. POLICE STRAT. & MGMT. 280, 283-84 (1999).

¹¹ C.R. Williams, *Judicial Discretion in Relation to Confession*, 3 OXFORD J. OF LEGAL STUDIES, 222, 234 (1983)

¹² *Id.*

¹³ Lord Diplock กล่าวโดยสรุปว่า : เราต้องฟังทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ถึงบทบาทหน้าที่ของศาลว่า ศาลมีหน้าที่เพียงประการเดียวว่า จำเลยจะได้รับกระบวนการพิจารณาที่เป็นธรรม (fair trial) ศาลไม่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมวินัยและลงโทษตำรวจหรืออัยการ กระบวนการอื่นทางกฎหมายและองค์กรที่ควบคุมตำรวจและอัยการเท่านั้น ที่จะเหมาะสมกว่า . See *id.*; *R. v. Sang* [1980] AC 402, 436.

¹⁴ Yue Ma, *supra* note 10 at 284

ยุติธรรม (unfair prejudice) ต่อจำเลยได้ หากศาลยอมรับคำรับสารภาพนั้น¹⁵ แต่พยานหลักฐานอื่น ๆ หากมีคุณค่าอย่างมาก โดยเฉพาะในข้อหาที่ร้ายแรงแล้ว หากไม่เสียหายด้านความยุติธรรมต่อจำเลย อย่างร้ายแรงแล้ว ศาลอังกฤษยอมใช้ดุลพินิจชั่งน้ำหนัก แล้วรับเข้าไว้เป็นพยานหลักฐานเพื่อลงโทษ จำเลยเสมอ

3. การรับฟังคำรับสารภาพ (Confession Admissibility)

3.1 หลักเกณฑ์การรับฟังคำรับสารภาพในยุคเริ่มต้น ก่อนการประกาศใช้กฎหมาย PACE

เนื่องจากอังกฤษเชื่อว่า คำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุด จึงยอมรับฟังคำรับสารภาพที่ได้มาไม่ว่าจะโดยวิธีการใด¹⁶ จนกระทั่งในยุค คริสต์ศตวรรษที่ 18 คำรับสารภาพที่ได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม เช่น การสัญญา บังคับ การหลอกลวง ไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานในชั้นศาลได้ และคำรับสารภาพนอกศาล ย่อมมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าคำรับสารภาพในชั้นศาล ซึ่งไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ต่อไป¹⁷ คำรับสารภาพ นอกศาล จึงต้องมาจากความสมัครใจ เพื่อประกันความน่าเชื่อถือและคุณค่าในตัว ของคำรับสารภาพ ที่เกิดเปล่งมาจากเจตจำนงอันปราศจากแรงกดดันใด ๆ ที่จะทำให้คำรับสารภาพ ไม่อาจจะถูกใช้เป็นพยานหลักฐานได้¹⁸

หลักเกณฑ์เรื่องคำรับสารภาพต้องมาจากหลักความสมัครใจนี้ มีหลักฐานย้อนหลังไปใน คำพิพากษาศาลปี คริสต์ศักราช 1574¹⁹ แต่ไม่ได้บังคับใช้อย่างจริงจัง จนกระทั่ง คริสต์ศักราช 1775 ศาลในคดี Rudd²⁰ ได้พิพากษาขึ้นหลักการเดียวกัน และในปี คริสต์ศักราช 1783 ศาลอังกฤษได้ประกาศ หลักความสมัครใจในคดี Warickshall²¹ อีกครั้ง เพื่อให้มีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง²² โดยมีหลักการสำคัญ

¹⁵ ราชบัญญัติโปรด ดู exclusionary rule ที่จะได้อภิปรายกันต่อไป .

¹⁶ ราชบัญญัติโปรดดู J.H.Wigmore on Evidence, (3d ed.,1940)

¹⁷ GILBERT B. STUCKEY, EVIDENCE FOR THE LAW ENFORCEMENT OFFICER, 149 (1979)

¹⁸ DAVID A. JONES, THE LAW OF CRIMINAL PROCEDURE, 196 (1981)

¹⁹ 1 Edw. VI C12 S22 (1547); โปรดดู Larry Mead, Police conduct in the obtaining of evidence, application of the Codes of Practices, and judicial discretion in the determining of admissibility of such evidence, paper presented at the 14th BILETA Conference: CYBERS Crime, Criminal Justice and the Internet, dated 29th -30th March 1999, at College of Ripon & York St.John, England, 7, available at <http://www.bileta.ac.uk/Document%20Library/1/Police%20Conduct%20in%20the%20Obtaining%20of%20Evidence,%20Application%20of%20the%20Codes%20of%20Practice,%20and%20Judicial%20Discretion.pdf>, (last visited December 5, 2006)

²⁰ R. v. Rudd, [1775] 168 E.R. 160 (คำรับสารภาพ ที่ได้มาจากการสัญญา ใช้ฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้)

²¹ R. v. Warickshall, [1783] 168 E.R. 234 (ศาลได้ขยายบทคัดพยาน (exclusionary rule) บนพื้นฐานว่า จำเลยได้รับคำมั่น ยอมรับสารภาพ ศาลยังกล่าวต่อไปว่า "... คำรับสารภาพที่ได้มานั้น จะมีคุณค่าเพียงใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่า เป็นคำรับที่ได้มา อย่างสมัครใจหรือไม่ เพราะคำรับสารภาพที่มาจากหลักสมัครใจ ได้รับการสันนิษฐานว่า เป็นสิ่งที่มาจากความรู้สึกคิดอย่างแท้จริง แต่คำรับสารภาพที่มาจาก การบังคับ การขู่ข่มให้ความหวัง หรือทรมาน หรือทำให้กลัว ย่อมมีผลเป็นการตรงกันข้าม และ ยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้)

²² Lawrence Herman, The Unexplored Relationship Between the Privilege Against Compulsory Self-Incrimination and the Involuntary Confession Rule (Part I), 53 OHIO ST. L.J. 101,147-158 (1992)

คือ คำรับสารภาพที่สามารถรับฟังได้ จะต้องเป็นไปตามหลักสมมติใจ ปราศจากการบังคับ การหลอกล่อ ป้อยอ หรือ ทำให้กลัว หรือให้ความหวัง หรือได้มาด้วยวิธีการทรมาน²³ ในปี คริสต์ศักราช 1854 ศาลได้กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมว่า คำรับสารภาพที่ได้มาภายหลังจากการแจ้งสิทธิทางกฎหมายเท่านั้น จึงรับฟังได้ โดยเฉพาะ คำเตือนที่ว่า ข้อความที่เขากล่าวอาจจะใช้เป็นพยานหลักฐานยันเขาได้ในชั้น ศาล²⁴ ในปีคริสต์ศักราช 1893 ศาลอังกฤษได้ตัดสินในคดี Thompson²⁵ ศาลกำหนดหลักเกณฑ์ อย่างสุดโต่งว่า คำรับสารภาพ ต้องปราศจากแรงจูงใจใด ๆ ทั้งสิ้นโดยสมบูรณ์แบบ ถ้าอัยการไม่สามารถ พิสูจน์อย่างชัดแจ้งว่า ถ้อยคำรับสารภาพเป็นความสมัครใจอย่างสมบูรณ์แบบแล้ว ก็ไม่สามารถใช้คำ รับสารภาพ พิสูจน์ความผิดจำเลยได้²⁶ คำพิพากษานี้ ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการรับฟังคำ รับสารภาพอย่างมาก โดยเฉพาะถ้อยคำรับสารภาพ หากเกิดจากการพูดให้สำนึกผิดต่อหน้าที่ทางศีล ธรรมแล้ว จำเลยกล่าวโดยสมัครใจเพื่อประสงค์จะเชี่ยวชาญความเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรม ตาม มาตรฐานนี้ ย่อมถือเป็นแรงจูงใจที่ต้องห้ามรับฟังเช่นกัน

ความคลุมเครือสับสนข้างต้น ได้กระจ่างขึ้น โดยในปี คริสต์ศักราช 1914 Lord Sumner ได้กล่าวอรรถาธิบายในคดี Ibrahim²⁷ ซึ่งต่อมารู้จักกันในนาม “Ibrahim Principle” ไว้ดังนี้

“เป็นระยะเวลายาวนานแล้ว ที่กฎหมายได้ประกาศไว้ว่า ไม่มีถ้อยคำใด ๆ ของจำเลย จะถูก นำมาใช้เป็นพยานหลักฐานยันตัวเขาได้ เว้นแต่ พนักงานอัยการได้พิสูจน์ว่า ถ้อยคำนั้น เกิดมา

²³ อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. 1852 ในคดี R. v. Baldry, [1852] 169 E.R. 569, 574 ศาลได้ตัดสินคดีโดยปราศจากหลักเกณฑ์ทาง กฎหมาย แต่อยู่บนพื้นฐานของหลักเมตตา “shrine of mercy” ในคดีนี้ แม้ตำรวจจะได้แจ้งแก่ผู้ต้องหาหลายครั้งว่า เขาไม่ จำเป็นต้องพูดใด ๆ ที่อาจจะทำให้ตนเองต้องถูกฟ้องคดี แต่ถ้าเขาพูด ถ้อยคำนั้นจะถูกใช้เป็นพยานในชั้นศาล ศาลอุทธรณ์ ได้ พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นโดย กล่าวแต่เพียงว่า เป็นเรื่องไม่ปลอดภัยที่จะปล่อยให้คำรับสารภาพนั้น อยู่ใน กระบวนการรับฟังพยานหลักฐานของคณะลูกขุน ภายหลังคำตัดสินในคดีนี้ Judge Baron Parke himself ได้ยอมรับว่า กฎ เกณฑ์นี้ ได้ขยายไปไกลเกินขอบเขต หลักความยุติธรรม และสามัญสำนึก บ่อยครั้งก็พ่ายแพ้ต่อหลักความเมตตาปราณี หรือความสงสาร ของศาลที่มีต่อจำเลย. See Gershon Orion, Confession - A comparative study in major legal systems, 122 (S.J.D. dissertation New York University, School of Law 1973) (emphasis added).

²⁴ ตัวอย่างเช่น ในคดี Berriman ศาลได้ตัดสินว่า แม้ว่าคำรับสารภาพ จะได้โดยปราศจากซึ่งการจูงใจ หรือ การบังคับข่มขู่ ใด ๆ แต่ไม่ได้มีการแจ้งสิทธิตามกฎหมาย ก่อนการสอบสวนปากคำ คำรับสารภาพ จึงรับฟังไม่ได้ See R. v. Berriman, [1854] 6 Cox C.C.388

²⁵ คดีนี้ ศาลได้ตัดสินขยายขอบเขตทางกฎหมายไปไกลกว่าที่ควรจะเป็น โดยในคดีนี้ จำเลยรับสารภาพในข้อหาขโมยเงินของ บริษัท โดยปราศจากการข่มขู่ หรือการจูงใจใด ๆ เพียงแต่ก่อนหน้านั้นทางบริษัท ได้กล่าวกับพี่ชายของจำเลยว่า “มันเป็นเรื่องถูกต้อง (ที่จำเลย) ควรจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในการแก้ข้อหา” ศาลพิจารณาว่าถ้อยคำดังกล่าว ทำให้เกิดอิทธิพลต่อจำเลย ในการรับสารภาพ ทำให้คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้ See R. v. Thompson, [1893] 2 Q.B. 12

²⁶ มาตรฐานการรับฟังคำรับสารภาพ จึงได้ขยายเกินขอบเขตไปอย่างมาก เช่น ดังตัวอย่างคดี R. v. Gronkowaki and Malinowski [1964] 31 Cr. App. R. 116, 120 ซึ่งศาลได้ขยายหลักเกณฑ์ไปกว้างขวาง โดยอ้างว่าเพื่อคุ้มครองประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่แท้จริง ความยุติธรรม หากได้มีเพื่อแต่จำเลยเท่านั้น แต่ความยุติธรรมเป็นประโยชน์ของสังคมโดยรวม

²⁷ Ibrahim v. R. [1914] A.C. 599, 609-10 (คดีนี้ Ibrahim ถูกฟ้องในข้อหาฆ่าเจ้าหน้าที่งาน เขายอมรับอย่างหน้าขึ้นตามานว่า “ไม่ต้องการสงสัยเลย ผมเป็นคนลงมือฆ่าเจ้าหน้าที่งานเอง” เพราะว่าเขา ถูกเจ้าหน้าที่งานรังแกหลายครั้งเมื่อสามสี่วันก่อนเกิดเหตุ ศาลพิพากษายืน เพราะคำรับสารภาพ นั้น ได้มาโดยสมัครใจไม่ได้เกิดจากความกลัว หรือ ความหวังใด ๆ)

จากความสมัครใจ กล่าวคือ เป็นถ้อยคำที่ไม่ได้เกิดจากความกลัวซึ่งผลเสียหากไม่รับ
สารภาพ (fear of prejudice) หรือเป็นผลมาจากการให้ความหวังในผลประโยชน์ (hope of
advantage) โดยการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (a person in authority) หรือ ได้มาโดย
วิธีการที่ไม่เหมาะสม (oppression)"

ด้วยเหตุนี้ คำรับสารภาพที่ได้มาด้วยความสมัครใจ และ ไม่ได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม
ย่อมสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ Ibrahim Principle จึงได้จำกัดบทคัดพยานที่ดูเหมือนจะไร้อำนาจ
ข้อขัดแย้งในขณะนั้นให้จำกัดเฉพาะ การกระทำใด ๆ ที่เป็นสิ่งจูงใจ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของการข่มขู่
การบังคับ หรือ สัญญา หากไม่ได้อยู่ในขอบเขตดังกล่าวแล้ว คำรับสารภาพย่อมถือว่าใช้ได้ทั้งสิ้น²⁸
นอกจากนี้ การจูงใจดังกล่าว จะต้องเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือผู้ได้รับมอบหมาย เท่านั้น
ไม่ใช่เกิดจากบุคคลที่สาม คำรับสารภาพที่ได้มาจึงจะมีให้รับฟัง

ด้วยเหตุนี้ ถ้อยคำรับใด ๆ ที่เป็นปรัปักษ์ต่อผลประโยชน์ของจำเลย จึงสามารถรับฟังได้ใน
ฐานะเป็นข้อยกเว้นของพยานบอกเล่าภายใต้หลักกฎหมายคอมมอนลอว์ ที่ว่า โดยปกติธรรมดาแล้ว
ย่อมไม่มีผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำเป็นปรัปักษ์ต่อผลประโยชน์ของตนเอง ด้วยเหตุนี้ ถ้อยคำรับสารภาพ
อันเกิดจากความโดยสมัครใจ ย่อมน่าเชื่อถือ²⁹ โดยเฉพาะเมื่อกล่าวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่เคยมีความ
โกรธเคืองกันมาก่อน พนักงานอัยการ จึงมีหน้าที่พิสูจน์เพียงว่า ถ้อยคำรับสารภาพนั้น เป็นไปตามหลัก
Ibrahim Principle หรือไม่ ตัวอย่างเช่น ถ้อยคำรับสารภาพ ไม่ได้เกิดการจูงใจให้รับสารภาพ เพื่อ
แลกเปลี่ยนกับการปล่อยตัวจำเลยไป

อย่างไรก็ตาม คำว่า "Oppression"³⁰ ก็ยังคงสร้างความคลุมเครือในทางกฎหมายว่าหมายถึง
อะไร และมีขอบเขตอย่างไร ในปี คริสต์ศักราช 1966 ศาลอุทธรณ์ ในคดี Priestly ได้อธิบายเพิ่ม
เติมไว้ดังนี้

'Oppression' หมายถึง สิ่งใด ๆ ก็ตาม ที่ได้ทำลายเจตนารมณ์อิสระ (free will) ของจำเลย
ที่มีอยู่ก่อนจะรับสารภาพ 'Oppression questioning' หมายถึงคำถามใด ๆ ที่โดยธรรมชาติ
ของมันแล้ว เมื่อคำนึงระยะเวลา และสภาพแวดล้อมทั้งหมดแล้ว สามารถกระตุ้นให้จำเลย
มีความหวัง หรือ ความกลัว หรือ กระทบต่อจิตใจจนกระทั่งจำเลยยอมจำนนที่จะรับสารภาพ...³¹

²⁸ CROSS on EVIDENCE, 599 (7th ed., 1990), cited in Sheena M. Mahaffey, A comparative Study of Rules and Practices
Regulating the Admissibility of Confession Evidence, 9 (Master thesis Queens University Canada, 1991)

²⁹ Slater v. Pooley [1840] 6 M. & W. 664, 669 (Lord Parke B กล่าวว่า อะไรก็ตามที่จำเลยกล่าวว่าจริง ย่อมถือเป็นเช่นนั้น)

³⁰ ความจริงคำว่า Oppression ได้ถูกประดิษฐ์ขึ้น ในปี 1905 แล้วกล่าวซ้ำในคำพิพากษาในปี 1964 โดย Lord Parker C.J. ได้
กล่าวว่า "หลักการที่สำคัญทางกฎหมายก็คือ จะไม่มีถ้อยคำใดของจำเลยถูกรับฟังเป็นพยานหลักฐาน เว้นแต่ พนักงานอัยการ
พิสูจน์ว่า ไม่ได้มาโดยวิธีการไม่เหมาะสม และ ได้มาโดยสมัครใจ ภายใต้ข้อเท็จจริงที่ว่า ไม่ได้มาโดยวิธีการข่มขู่ หรือ การ
บีบบังคับ" ปรักคุด Callis v. Gunn [1964] 1 Q.B. 495, 501

³¹ R. v. Priestly [1966] C.L.R. 507

คำอธิบายข้างต้น ดูเหมือนไม่ได้ช่วยอธิบายขอบเขตของ Oppression มากนัก เพราะไม่ได้ อธิบายถึงพฤติกรรม หรือ การกระทำใดของตำรวจที่เป็นการต้องห้ามใช้ในการสอบสวนปากคำจำเลย แต่อย่างไรก็ตาม คำอธิบายข้างต้น พอสรุปได้ว่า ศาลจะต้องพิจารณาถึงสถานะแวดล้อมทั้งหมด ในการตัดสินใจว่ารับสารภาพนั้น เกิดจากความสมัครใจหรือไม่

3.2 หลักการการรับฟังคำรับสารภาพ ภายใต้กฎหมาย PACE

ก่อนปี คริสต์ศักราช 1984 ศาลอังกฤษ ได้อาศัยอำนาจตาม Judges' Rules of 1912 แก้ไขเพิ่มเติมในปีคริสตศักราช 1964 ในการพิจารณาว่าจะรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยหรือไม่ ซึ่งต่อมา ได้ถูกยกเลิกไป ภายหลังจากประกาศใช้กฎหมาย Police and Criminal Evidence Act (PACE) ในปี คริสต์ศักราช 1984 ซึ่งกฎหมายนี้ ไม่ได้กำหนดข้อแตกต่างระหว่าง คำรับสารภาพต่อบุคคลที่สาม กับ คำรับสารภาพต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้ได้รับมอบหมาย ตามหลักกฎหมายเดิมอีกต่อไป³² นอกจากนี้ คำรับสารภาพยังไม่จำเป็นต้องเป็นถ้อยคำด้วย แต่ยังรวมถึงถ้อยคำรับใด ๆ แม้เพียงบางส่วนที่อาจจะเขียน หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น ๆ³³ เป็นต้นว่า จดหมายที่ยอมรับสารภาพความผิด ซึ่งรับฟังได้ตามหลัก กฎหมายคอมมอนลอว์และภายใต้ มาตรา 76 ของ PACE ด้วย³⁴ กล่าวโดยสรุป หลักเกณฑ์การรับฟัง คำรับสารภาพเป็นไทยแก่จำเลยนั้น คือ คำรับสารภาพนั้น จะต้องตรงกับประเด็นที่ฟ้องร้องหรือข้อ กล่าวหา และ เป็นคำรับสารภาพที่ไม่ได้ถูกตัดออกโดยศาล ตามมาตรา 76 (2) และ มาตรา 78 ของ PACE หรือ บทคัดพยานหลักฐาน (Exclusionary Rule) ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อถัดไป

ภายใต้บทบัญญัติ มาตรา 76 (2) (a) ของ PACE นั้น คำรับสารภาพที่จะรับฟังเป็นพยาน หลักฐานได้ จะต้องไม่ได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม หรือ "Oppression" ซึ่งได้นิยามต่อไปว่า หมายถึง การกระทำการที่รวมถึง การทรมาน (torture) การกระทำอันเป็นการทำลายเกียรติยศศักดิ์ศรีของ ความเป็นมนุษย์ (inhuman and degrading treatment) และการใช้กำลัง ทรมาน บังคับ ข่มขู่ หรือวิธี การรุนแรง ไม่ว่า การกระทำนั้นจะมีลักษณะเป็นการทรมานโดยลำพังของตัวของมันเองหรือไม่³⁵ รวมถึง วิธีการสอบสวนอื่น ๆ ที่ถือว่า เป็นภาระอันเกินสมควรแก่ผู้ต้องหา, ร้ายแรง หรือ การกระทำผิด กฎหมายอื่น ๆ รวมถึง การใช้ข้อความอันเป็นเท็จ หลอกลวงผู้ต้องหา เพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพ

³² Steven Uglow, *Evidence: Text and Materials*, 209 (1997)

³³ โปรดดูคำนิยามของคำรับสารภาพ ใน PACE, §82 (1)

³⁴ STEVEN UGLOW, *supra* note 33 at 212

³⁵ เป็นต้นว่า กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้วิธีการตะคอกไล่หน้าผู้ต้องหาถึง 300 ครั้ง ระหว่างสอบสวนด้วย See Paris, *cited* note 73 *in* *infra*.

นั้นด้วย³⁶ นอกจากนี้ Oppression ยังหมายถึง กรณีที่ คำรับสารภาพนั้น ได้มาจากบุคคลที่อยู่ในภาวะ
เจ็บป่วยไม่พร้อมในการให้ถ้อยคำด้วย³⁷

มาตรา 76 (2) (b) ของ PACE ให้อำนาจศาลในการพิจารณาตัดคำรับสารภาพที่ได้มาโดยวิธี
การและสภาวะแวดล้อมที่อาจจะทำให้คำรับสารภาพนั้นไม่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งกรณีนี้ ศาลจะตัดคำรับ
สารภาพได้ต่อเมื่อมีจุดเกาะเกี่ยว หรือ "causal link" ระหว่าง ข้อเท็จจริง หรือวิธีการที่ตำรวจใช้ในการ
การสอบสวน กับ คำรับสารภาพนั้น³⁸ กล่าวคือ ข้อเท็จจริงที่ได้แย้ง หรือ วิธีการที่ตำรวจใช้ในการ
สอบสวนนั้น ทำให้คำรับสารภาพ ไม่น่าเชื่อถือหรือไม่ เป็นต้นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ต้องหามีอาการ
ป่วยทางจิต แม้จะให้การรับสารภาพ ก็อาจจะทำให้น่าเชื่อถือได้ว่า รับสารภาพเพราะป่วยทางจิต จึงไม่
น่าเชื่อถือ เป็นต้น การพิจารณาถึง จุดเกาะเกี่ยวดังกล่าว นั้น ให้พิจารณาตามมาตรฐานภาวะวิสัยของ
บุคคลผู้มีเหตุผลโดยทั่วไป (an objective standard)³⁹ โดยพิจารณาจากสิ่งแวดล้อมทั้งปวงประกอบกัน

4. บทคัดพยาน (Exclusionary Rule)

4.1 พัฒนาการของบทคัดพยาน : จาก Rudd ถึง Judges' Rule 1964

บทคัดพยานในอังกฤษนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้จำเลยได้รับความยุติธรรม และเพื่อความ
บริสุทธิ์ยุติธรรมของศาล หากได้มีวัตถุประสงค์จะลงโทษทางวินัยหรืออาญาแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ
อัยการที่ละเมิดกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐาน⁴⁰ บทคัดพยานเริ่มปรากฏขึ้นครั้งแรกคดี Rudd
ในปี คริสตศักราช 1775 ต่อมาศาลอังกฤษได้อาศัยคำแนะนำตาม Judges' Rules 1912 อันสืบเนื่อง
จากคำพิพากษาในคดี Knight's ในปีคริสตศักราช 1905⁴¹ ซึ่งศาลได้ตัดคำรับสารภาพที่ตำรวจได้มา

³⁶Fulling v. R. [1987] O.B. 426. (คดีนี้ จำเลยถูกฟ้องข้อหาลักทรัพย์โดยใช้อุบาย เธอได้ถูกจับกุมและสอบสวนเป็นเวลากว่า
สองวัน ในการสอบสวนสองครั้งแรก เธอใช้สิทธิไม่พูด แต่ภายหลังเจ้าหน้าที่ตำรวจได้บอกกับเธอว่า หากเธอไม่มีความ
สัมพันธ์กับจำเลยในห้องขังถัดจากเธอไป เธอจึงให้การรับสารภาพเพื่อจะได้ออกจากที่คุมขัง ศาลพิจารณาเห็นว่า เป็นคำรับ
ที่ได้รับโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จึงต้องห้ามไม่ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน

อย่างไรก็ตาม ในประเทศสหรัฐอเมริกา ศาลสูงสุดสหรัฐฯ ได้ยอมรับความจำเป็นของคำรับสารภาพ เจ้าหน้าที่ตำรวจ
อาจจะใช้ข้อความอันเป็นเท็จ หรือ ใช้กลวิธีการหลอกลวงให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพได้ แม้ว่า ข้อความที่กล่าวมานั้น ไม่มีอยู่จริง
เลยก็ตาม แต่ถ้า จำเลยยอมรับสารภาพ โดยสมัครใจแล้ว ย่อมรับฟังได้ ตัวอย่าง คำพิพากษา Fraser v. Cupp 394 U.S. 731
(1969) เป็นต้น รายละเอียด ผู้เขียนหวังว่า จะได้มีโอกาสนำมาในบทความต่อ ๆ ไป)

³⁷Miller v. R. [1986] Cr.App.R. 192 (คดีนี้ จำเลยมีอาการป่วยเป็นโรค paranoid schizophrenic เขาได้ให้การรับสารภาพว่า
ยิงมีดแทงแฟนสาว แต่คำรับสารภาพ เป็นการแต่งเรื่องจากจินตนาการปนกับเรื่องจริง แม้จะไม่ถึงขั้นชี้ว่าตำรวจใช้อำนาจ
ในทางมิชอบ แต่กระบวนการสอบสวนคือผู้มีอาการป่วยทางจิตเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพ ย่อมถือเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม)

³⁸STEVEN UGLOW, supra note 33 at 220

³⁹Everett v. R. [1988] Crim.L.R.826.

⁴⁰ข้อหาที่ พยานหลักฐานที่ตรงประเด็นพิพาท และทรงคุณค่าในเชิงน้ำหนักพยาน แม้จะเกิดความเสียหายต่อจำเลยอยู่บ้าง ก็
ไม่อาจจะถูกตัดออก

⁴¹Knight [1905] 20 Cox C.C 711.

โดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม (Oppression) มิให้ใช้เป็นพยานหลักฐาน⁴² ซึ่งศาลไม่ได้อธิบายความหมาย คำว่า “Oppression” ว่าหมายความว่าอย่างไร เป็นเหตุให้ผู้บัญชาการตำรวจ (Chief Constable) จำต้อง ขอคำแนะนำจากผู้พิพากษาศาล Queen’s Bench⁴³ ซึ่งท้ายที่สุดศาลได้ตอบกลับไปยัง Chief Constable ถึงวิธีการสืบสวนสอบสวน เป็นที่รู้จักกันในนามของ Judges’ Rules ในปี 1912 ซึ่งต่อมาได้ถูก แก้ไขเพิ่มเติม ในปีคริสต์ศักราช 1964 ต่อมาได้ถูกยกเลิกไปโดยผลของการประกาศใช้ PACE ในปี 1984 โดยกฎหมายนี้ ได้กำหนดให้ตราประมวลระเบียบเกี่ยวกับคดี (Codes of Practice) เพื่อควบคุม การสืบสวนสอบสวนของตำรวจต่อไป⁴⁴

Judges’ Rule 1912 เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการสอบสวน และนิยามถึงดัชนีชี้วัดสิ่งที่ จะทำให้คำรับสารภาพไม่ถือเป็นการสมัครใจและวิธีการที่ถือว่าไม่เหมาะสมในการได้มาซึ่งคำรับสารภาพ รวมถึงข้อแนะนำต่อศาลถึงเหตุที่ควรจะใช้บทคัดพยานหลักฐาน⁴⁵ ทั้งนี้ ยังได้แนะนำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ แจ้งเตือนผู้ต้องหา ก่อนสอบสวนว่า ถ้อยคำที่จะจะให้การนั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐานอันเขาในศาล ได้⁴⁶ ซึ่งกฎเกณฑ์ตาม Judges’ Rule นี้ กระทรวง Home Office ได้ประกาศใช้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับ ใช้เป็นการทั่วไป แต่ไม่มีผลผูกพันในทางกฎหมายต่อผู้พิพากษาในการใช้ดุลพินิจที่จะไม่คัดพยาน หลักฐานนั้นออก เนื่องจาก Judges’ Rule 1912 นี้ ยังไม่มีความชัดเจนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ อย่างเพียงพอกระทรวง Home Office จึงได้แก้ไข และประกาศกฎ ซึ่งรู้จักกันในนามของ Home Office Circular 31/1964 หรือ Judges’ Rule and Administrative Directions to the Police⁴⁷ แต่ยังมีผลเป็น เพียงคำแนะนำต่อตำรวจถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงในการสืบสวนสอบสวน รวมถึง

⁴² *Kuruma v. R.* [1955], 1 All E.R. 236 (P.C.) (พยานหลักฐานที่ได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม แม้จะมีคุณค่า แต่ก็ไม่เป็นการ ยุติธรรมต่อจำเลย จึงต้องห้ามมิให้รับฟังเป็นโทษแก่จำเลย)

⁴³ FRED KAUFMAN, *THE ADMISSIBILITY OF CONFESSIONS IN CRIMINAL MATTERS*, (2d ed., 1974).

⁴⁴ *Police and Criminal Evidence Act 1984*, Ch.60, s.66 (Eng.) (กฎเกณฑ์ หรือ Codes ที่ออกมาเกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการ สืบสวน ตั้งแต่ การจับกุม การค้น การสอบปากคำผู้ต้องสงสัย รวมถึง การแจ้งเตือนสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวระหว่างสอบสวนด้วย เป็นต้น)

⁴⁵ รายละเอียดโปรดดู 1912 Judges’ Rules, 10 HALSBURY’S LAWS (3rd ed.) 470-473, para. 865.

⁴⁶ อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์เรื่อง privilege against self-incrimination ไม่ได้ขยายครอบคลุมถึง physical evidence ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงสามารถนำตัวผู้ต้องสงสัยไปพิมพ์ลายนิ้วมือ โดยไม่ต้องแจ้งเตือน และไม่ถือว่าเป็นการละเมิด Judges’ Rules. โปรดดู *Callis v. Gunn*, [1964], 1 Q.B. 495, 597

⁴⁷ [1964] 1 All ER 237, [1964] 1 WLR 152; Home Office Circular No. 31/1964 (Judges’ Rules and Administrative Directions to the Police, dated January, 1964.(H.M.S.O. 1964)

Judges’ Rules 1964 ได้ประกาศขึ้นอันอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ เป็นต้นว่า: (1) พลเมือง มีหน้าที่ช่วยเหลือค้นและจับกุมผู้กระทำความผิด; (2) เจ้าหน้าที่ตำรวจ หากยังไม่ได้จับกุมบุคคลใด จะไม่อาจบังคับให้บุคคลใดไป ยังสถานีตำรวจได้ เว้นแต่โดยโงมสมัคร (3) บุคคลที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบถาม ย่อมมีอำนาจที่จะติดต่อสื่อสารและปรึกษากับ ทนายความโดยลำพัง โดยไม่ชักช้า แม้เขาจะอยู่ระหว่างคุมขัง เว้นแต่ จะมีเหตุอันสมควร หรือเป็นอุปสรรคขัดขวาง

แนะนำผู้พิพากษาในการใช้พยานหรือไม่งั้น ด้วยเหตุนี้ คำรับสารภาพที่เกิดจากสมัครใจ แม้จะได้มาโดยขัดต่อ Judges' Rule 1964 ไม่มีผลทำให้ต้องถูกห้ามมิให้ฟังอย่างเด็ดขาดแต่ประการใด^{๔๘} เว้นแต่ จะเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรง^{๔๙} คำรับสารภาพนั้นก็จะต้องห้ามมิให้รับฟัง

นอกจากนี้ Judges' Rule ได้แนะนำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาอย่างเป็นธรรมยิ่งขึ้น เช่น กำหนดให้ต้องแจ้งสิทธิที่จะไม่ให้การ (right of silence) แจ้งเตือนว่า ถ้อยคำที่เขาจะให้การอาจใช้ชันเขาในศาลได้ รวมถึง มาตรการที่ป้องกันมิให้ตำรวจใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม (oppressive methods) ในการได้มาซึ่งคำรับสารภาพด้วย ตัวอย่างของ Judges' Rule 1964 มีดังนี้

กฎที่ 1 ตำรวจมีอำนาจที่จะสอบถามบุคคลใด, ไม่ว่าในฐานะผู้ต้องหาสงสัยหรือไม่, หากตำรวจเชื่อว่า จะได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ ไม่ว่าบุคคลนั้น จะถูกนำตัวยังที่ควบคุมขังหรือไม่ ครอบงำที่บุคคลนั้น ยังไม่ได้ถูกฟ้องร้องต่อศาลอย่างเป็นทางการ หรือ ยังไม่ได้รับการแจ้งว่าเขาจะถูกฟ้องร้องต่อศาล

กฎที่ 2 ถ้าหากตำรวจมีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิด ก่อนทำการสอบสวนปากคำ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องแจ้งเตือนต่อบุคคลนั้นก่อนว่า "คุณไม่มีหน้าที่จะต้องกล่าวถ้อยคำใด ๆ เว้นแต่ต้องการจะกล่าว ถ้อยคำที่ได้กล่าวออกมา อาจจะถูกบันทึกและใช้เป็นพยานหลักฐานได้" เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องบันทึกข้อความดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้น ยันสิ้นสุดของการปรากฏตัวของบุคคลนั้น

กระบวนการสอบสวนหรือประโยชน์แห่งยุติธรรมเรียกร้อง (4) หากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการสอบสวนปากคำและสามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้เพียงพอที่จะฟ้องร้องบุคคลดังกล่าวแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจข้างต้น จะต้องไม่ชักช้าที่จะฟ้องร้องหรือแจ้งว่าเขาจะต้องถูกฟ้องร้องบุคคลนั้นในทันที (5) เงื่อนไขสำคัญในการรับฟังพยานหลักฐาน ก็คือ ถ้อยคำใด ๆ ที่บุคคลดังกล่าวได้ตอบข้อซักถามของตำรวจ หรือ ถ้อยคำใด ๆ จะถูกใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ต่อเมื่อเป็นถ้อยคำกล่าวโดยสมัครใจ กล่าวคือ จะต้องไม่ได้มาจากการกระทำที่ทำให้เขาเกิดความกลัวที่จะได้รับความเสียหาย (fear of prejudice) หรือ งูใจให้เขาหวังว่าจะได้รับประโยชน์ (hope of advantage) ซึ่งถูกดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ (a person in authority) หรือ ได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม (oppression)

"ในคดี R. v. Sang, [1979], 2 All E.R. 1222, ศาลได้วินิจฉัยว่า: (1) การละเมิดกฎผู้พิพากษานั้นโดยตัวมันเอง มีผลเพียงให้ศาลมีดุลพินิจที่จะคัดพยานคำรับสารภาพจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐานหรือไม่เท่านั้น; (2) ดุลพินิจดังกล่าว จะเกิดขึ้นในทันที ที่การละเมิดกฎดังกล่าว มีผลทำให้จำเลยให้การรับสารภาพ ซึ่งถ้าหากไม่มีการละเมิดแล้ว เขาจะไม่ให้ถ้อยคำนั้น ดังนั้น จึงถือว่า การละเมิดดังกล่าว เป็นไม่เหมาะสม แม้ว่าจะไม่ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมก็ตาม; (3) หากว่า การละเมิดนั้น ทำให้คำรับสารภาพถึงขนาดกลายเป็นไม่สมัครใจแล้ว ผู้พิพากษาไม่มีดุลพินิจอื่น นอกจากจะคัดคำรับสารภาพนั้น มิให้รับฟังเท่านั้น

"ตัวอย่างเช่น หากผู้ต้องหาถูกจับและถูกคุมขังไว้เป็นเวลา 5 วัน 4 คืน ได้ถูกสอบปากคำยาวนาน กว่า 500 คำถาม ก่อนที่เขาจะให้การรับสารภาพ วิธีการสอบสวนอย่างต่อเนื่องนี้ ถือได้ว่า เป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสม จนกระทั่งไม่สามารถรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานได้ R. v. Hudson, [1981] C.L.R. 107 (C.A.)

กฎที่ 3 (a) กรณีที่บุคคลถูกฟ้องด้วยข้อหาใด หรือได้รับการแจ้งเช่นนั้น เขาจะต้องได้รับการคัดค้านต่อไปว่า “คุณประสงค์ที่จะกล่าวถ้อยคำใดหรือไม่ คุณไม่มีหน้าที่จะต้องกล่าวสิ่งใด เว้นแต่คุณต้องการ แต่สิ่งใดที่คุณกล่าวออกมา จะถูกบันทึกและจะถูกใช้เป็นพยานหลักฐานต่อไป”

(b) เมื่อบุคคลนั้นถูกฟ้องร้องยังศาลแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องละเว้นจากการสอบสวนปากคำเขา เว้นแต่จะเป็นกรณีที่จำเป็นเพื่อป้องกัน หรือ บรรเทาความเสียหายต่อบุคคลอื่น หรือต่อสาธารณะ หรือ เพื่อขจัดความคลุมเครือสับสนในถ้อยคำของบุคคลนั้นที่ได้ให้ไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว กรณีที่จำเป็นต้องสอบสวนปากคำ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องแจ้งเตือนในเรื่องสิทธิที่จะไม่ปรักปรำตนเอง ถ้อยคำที่เขาให้การนั้น จะต้องถูกบันทึกในทันทีทันใด และลงมือลายมือโดยเขา หรือโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำการสอบสวนปากคำ ในกรณีบุคคลดังกล่าวปฏิเสธที่จะลงลายมือชื่อรับรอง [บันทึกข้างต้นจะต้องถูกเก็บรักษาไว้ในระหว่างกระบวนการสอบสวนนั้น (Rule 3 (c))]

กฎที่ 4 เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องถามผู้ถูกกล่าวหา ประสงค์จะเขียนคำให้การด้วยตนเองหรือไม่ หรือประสงค์ที่จะให้บุคคลอื่นเขียนให้ ดังตัวอย่าง “ข้าพเจ้า...; ประสงค์ที่จะบันทึกคำให้การด้วยตนเอง ข้าพเจ้าประสงค์ที่จะให้บุคคลอื่นบันทึกคำให้การแทนข้าพเจ้าในสิ่งที่กล่าวไป ข้าพเจ้าได้รับการแจ้งแล้วว่า ข้าพเจ้า ไม่จำเป็นต้องกล่าวสิ่งใด เว้นแต่ข้าพเจ้าประสงค์จะกล่าว และสิ่งที่ข้าพเจ้ากล่าวนั้นอาจถูกใช้เป็นพยานหลักฐานได้” บันทึกนั้นจะต้องถูกอ่านและแก้ไขความถูกต้อง พร้อมลงชื่อโดยผู้ถูกกล่าวหาประสงค์ โดยปรากฏการรับรองข้อความนั้นว่า “ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และได้รับการแจ้งแล้วว่า ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขความถูกต้องของบันทึกนั้นได้ ไม่ว่าจะแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความใด ๆ ตามที่ข้าพเจ้าประสงค์ ข้อความข้างต้นถูกต้องแล้ว ข้าพเจ้าได้กล่าวถ้อยคำข้างต้นด้วยเจตจำนงของข้าพเจ้าเอง (my own free will).”⁵⁰

4.2 บทคัดพยานตาม Codes of Practice under PACE 1986

4.2.1 ที่มาและบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนปากคำผู้ต้องหา

การประกาศใช้กฎหมาย PACE ในปีคริสต์ศักราช 1986 นั้น เกิดขึ้นจากความไม่ชัดเจนของ Judges' Rule ที่เกี่ยวกับการรับฟังคำรับสารภาพ คณะกรรมการ Criminal Law Revision Committee

⁵⁰ กฎเกณฑ์อื่น ๆ โดยสรุป อาจกล่าวได้คร่าว ๆ ดังนี้ :

กฎที่ 5 กรณีที่บุคคลนั้นจะถูกฟ้องร้อง และเจ้าหน้าที่ตำรวจประสงค์จะไขความใด ๆ ที่บุคคลอื่นได้กล่าวไว้ หรือบันทึกไว้ ใช้นั้นผู้นั้น จะต้องส่งสำเนาเอกสารนั้นยังผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้ทำคำแก้ต่าง หากเขาประสงค์เช่นนั้น โดยให้แจ้งเตือนเขาดตามกฎข้อ 3 (a).

กฎที่ 6 บันทึกถ้อยคำ จะต้องบันทึกลงในกระดาษแบบฟอร์มที่กำหนดไว้เท่านั้น เว้นแต่จะไม่ให้ใช้กระดาษ

(CLRC) จึงได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขกฎหมายและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกระบวนการยุติธรรม ในปี คริสต์ศักราช 1959⁵¹ เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา ศาลได้ตัดคำรับสารภาพที่น่าเชื่อถือทั้ง ๆ ที่วิธีการ สอบสวนนั้น ไม่น่าจะก่อให้เกิดผลต่อความสมัครใจในการให้การของผู้ต้องหา คณะกรรมการ CLRC จึงได้เสนอให้มีการตรากฎหมายโดยนำ Judges' Rule 1964 มาปรับปรุงแก้ไข⁵² โดยในส่วนที่เกี่ยวกับ บทคัดพยาน (Exclusionary Rule) นั้น ได้เสนอให้มี 2 กรณี กล่าวคือ

(1) กรณีที่พยานหลักฐานจะต้องถูกตัดออกโดยเด็ดขาดหากมีการได้มาโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม (oppression)

(2) การใช้บทคัดพยานเป็นรายกรณีไป หรือ case-by-case analysis หากว่า คำรับสารภาพ หรือพยานหลักฐานนั้น ได้มาโดยวิธีการจูงใจ ในรูปแบบของการข่มขู่ หรือสัญญา เฉพาะกรณีที่มีความน่าจะเป็นได้มาก จะทำให้คำรับสารภาพนั้นไม่น่าเชื่อถือ⁵³ แต่ข้อเสนอแนะนี้ ไม่ได้รับการยอมรับ ในปี คริสต์ศักราช 1972 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่เรียกว่า The Royal Commission on Criminal Procedure (RCCP) ขึ้นมา เพื่อทบทวนปัญหากฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพดังกล่าว⁵⁴ คณะกรรมการ ใช้เวลาศึกษาทบทวนเกือบทศวรรษ จนถึงปี คริสต์ศักราช 1981 จึงได้มีการเสนอให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นมา โดยนำ Judges' Rule 1964 รวมถึงสร้างข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ ของศาลในการคัดพยานหลักฐานและคำรับสารภาพนั้น ในประมวลกฎหมายดังกล่าว⁵⁵ ซึ่งในท้ายที่สุด จึงได้เสนอแนะว่า คำรับสารภาพอาจจะสามารถรับฟังได้ แม้จะได้มาโดยมีการละเมิดกฎหมายก็ตาม

อื่นแทนได้, (Rule 6 (1) (a)) ห้ามมิให้นำสุรราให้แก่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ (Rule 6 (1) (b).) การบันทึก ไม่ควรแปลถ้อยคำของผู้ต้องสงสัยเป็นภาษาทางการ เพราะอาจจะทำให้ผู้ต้องสงสัยเข้าใจผิด ในถ้อยคำที่ตนเองได้กล่าวไว้ได้ (Rule 6 (1) (c).)....

Rule 6 (3) ระหว่างสอบสวน ผู้ต้องสงสัย จะต้องได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม เช่น มีที่นั่งสะดวกสบาย พอสวมควร

Rule 6 (4) การสอบสวนเด็กและเยาวชน จะต้องมิใช่ปกครองอยู่ด้วย หรือบุคคลอื่น ที่เป็นเพศเดียวกัน กับผู้ถูกสอบสวน ซึ่งจะต้องไม่ใช่ตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ

Rule 6 (7) เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องสงสัย เป็นคั่นว่า Rule (7) (a) ผู้ต้องสงสัย จะต้องได้รับอนุญาตให้พูดคุยหรือโทรศัพท์สนทนากับทนายความ หรือ เพื่อน ถ้าหากว่า ไม่เป็นปัญหา และอุปสรรคที่จะทำลายความยุติธรรม หรือขัดขวางกระบวนการสอบสวน ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดหา กระดาษและอุปกรณ์ต่าง ๆ เท่าที่เป็นไปได้โดยเร็ว หากต้องการส่งโทรเลขก็ให้ช่วยเหลือ โดยให้บุคคลนั้น เสียค่าใช้จ่ายเอง Rule (7) (b) เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องแจ้งด้วยวาจาว่า เขามีสิทธิ์ที่จะเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ปีติประกาศเพิ่มเติมให้ผู้ต้องหาสังเกตเห็นได้ง่ายถึงสิทธิอันในสถานีดำรวจ ซึ่งบุคคลในภาวะที่ถูกควบคุม สามารถมองเห็นได้.

⁵¹ CRIMINAL LAW REVISION COMMITTEE, 11th REPORT: A SUMMARY, CMND. 4991 (H.M.S.O.1972).

⁵² STEVEN UGLOW, *supra* note 32 at 123-124

⁵³ Sheena M. Mahaffey, *supra* note 28 at 34

⁵⁴ *Id.* at 38

⁵⁵ C.R. Williams, *supra* note 11 at 250

แต่ศาลจะต้องให้คำแนะนำแก่คณะลูกขุนว่า มีการละเมิดประมวลระเบียบดังกล่าว ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความน่าเชื่อถือของถ้อยคำรับสารภาพ คณะลูกขุน สามารถแสดงหาพยานหลักฐานอื่น ๆ ประกอบ ในการพิจารณาลงโทษ ก่อนจะอาศัยคำรับสารภาพนั้น⁵⁶

ในปี 1984 รัฐสภา จึงได้ตรา PACE ขึ้นมาใช้แทนที่ Judges' Rule โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี คริสต์ศักราช 1986 เป็นต้นไป The Codes of Practices จึงได้ถูกบัญญัติตาม มาตรา 66 ของ PACE เพื่อกำหนดแนวทางในการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะ⁵⁷ ซึ่งครอบคลุมกระบวนการสอบสวนก่อนพิพากษา ได้แก่ Code A - ว่าด้วยการหยุดและตรวจค้น (stop and search, road blocks); Code B - ว่าด้วยการเข้าถึงและค้นสถานที่ (entry and search of premises); Code C - การควบคุมและสอบสวนปากคำผู้ต้องสงสัย (detention and questioning of suspects); Code D - การชี้ตัว (an identification parades) และ Code E - การบันทึกเทปการสอบสวนปากคำ (tape recording of interviews)^{58 59}

เงื่อนไขประการสำคัญที่จะทำให้คำรับสารภาพไม่ถูกตัดออกคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดโดย Codes ข้างต้น เป็นต้นว่า จะต้องแจ้งสิทธิแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่าเขามีสิทธิที่จะไม่ให้การในระหว่างการสอบสวน ตาม Code C ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ :⁶⁰

1. ผู้ต้องสงสัยจะต้องได้รับการเตือนว่า “คุณไม่ต้องกล่าวสิ่งใด แต่ (การนิ่ง) อาจเป็นร้ายต่อข้อต่อสู้ใด ๆ ที่คุณไม่ได้ให้การไว้เมื่อถูกสอบถามในชั้นสอบสวน แต่คุณได้ยกข้อต่อสู้ในชั้นศาลได้ ข้อเท็จจริงใดที่คุณได้กล่าวไว้ อาจจะถูกใช้เป็นพยานหลักฐานได้”

2. ผู้ถูกควบคุมตัว ณ สถานที่ตำรวจจะต้องได้รับการแจ้งถึงสิทธิต่าง ๆ ที่เขามีตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงสิทธิที่จะมีทนายโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเมื่อต้องการ นอกจากนี้ เขายังมีสิทธิที่จะได้รับการแจ้งว่าเขามีสิทธิที่จะอ่าน Codes of Practice ด้วย (Section 58 of PACE)

3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยไว้ได้ 24 ชั่วโมงโดยไม่ต้องฟ้องร้องคดีอาญาใด ๆ (Section 41 of PACE) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้กำกับการหรือเหนือกว่า (superintendent or

⁵⁶ คณะกรรมการ RCCP เสนอว่า รัฐสภาควรดำเนินการตามข้อเสนอตาม Eleventh Report of the Criminal Law Revision Committee ซึ่งเสนอว่า การข่มขู่และสัญญา จะทำให้คำรับสารภาพไม่สามารถรับฟังได้ ก็ต่อเมื่อ หากพิจารณาโดยสภาวะแวดล้อมในขณะทำการสอบสวนนั้นแล้ว การกระทำดังกล่าวจะทำให้คำรับสารภาพไม่น่าเชื่อถือ Id.; โปรดดู NOTE M. INMAN, THE ADMISSIBILITY OF CONFESSION, COMD 8092 (Report) (January 1981.)

⁵⁷ STEVE UGLOW, *supra* note 32 at 94

⁵⁸ GISLI H. GUDJONSSON, THE PSYCHOLOGY OF INTERROGATIONS AND CONFESSIONS: A HANDBOOK, 249-252 (2003)

⁵⁹ Serious Organised Crime and Police Act 2005, Ch. 15, s. 110 (Eng.) (รายละเอียดโปรดดู PACE codes available at <http://police.homeoffice.gov.uk/operational-policing/powers-pace-codes/pace-codes.html?version=1>) (last visited December 11, 2006) (ปัจจุบัน Code F ได้ถูกบัญญัติเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มอำนาจตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้)

⁶⁰ GISLI H. GUDJONSSON, *supra* note 58 at 249-250

above) สามารถสั่งควบคุมผู้นั้นต่อไปได้จนถึง 36 ชั่วโมง (Section 42 of PACE) หลังจากนั้น หากมีความจำเป็น ให้ยื่นคำร้องต่อผู้พิพากษาทางวาจา เพื่อสั่งขยายเวลาจับบุคคลนั้นต่อไปได้ แต่ไม่เกิน 96 ชั่วโมง (Section 44 of PACE).

4. ในระยะเวลาการควบคุม ทุก ๆ 24 ชั่วโมงนั้น ผู้ถูกควบคุมตัว จะต้องได้รับการพักผ่อนอย่างน้อย 8 ชั่วโมง และได้รับการพักระหว่างสอบสวนทุก 2 ชั่วโมง เป็นเวลาอย่างน้อย 15 นาที ทั้งนี้ การให้เวลารับประทานอาหาร จะต้องไม่น้อยกว่า 45 นาที

5. การสอบสวนปากคำ บุคคลที่มีภาวะอ่อนไหว เช่น ผู้เยาว์ หรือ ผู้มีปัญหาทางสติปัญญา จะต้องเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสม อยู่ร่วมระหว่างการสอบสวนด้วย

6. การสอบสวนปากคำใด ๆ จะต้องมีการบันทึกเทปไว้ เว้นแต่ เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

โดย Code C11(A) การสอบสวน หมายถึง การสอบถามปากคำใด ๆ ที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้อง หรือถูกสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือข้อกล่าวหา ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องแจ้งเตือนบุคคลนั้น ถึงข้อกล่าวหาดังกล่าว ก่อนจะทำการสอบสวนปากคำ ไม่ว่าจะทำการสอบสวนบุคคลนั้นในสถานที่ใด จะต้องแจ้งเขา ก่อนถึงข้อหาและลักษณะธรรมชาติของข้อกล่าวหา

กล่าวโดยสรุป ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ตำรวจของอังกฤษ จะมีอำนาจตามกฎหมายคอมมอนลอว์ ที่จะหยุดและสอบถามคำถามใด ๆ ซึ่งตำรวจเชื่อได้ว่า อาจจะได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อรูปคดี แต่หากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำการจับกุมและสอบสวนอย่างเป็นทางการแล้ว จะต้องปฏิบัติตาม Codes ที่กำหนดไว้ และเมื่อทำการจับกุมตัวแล้ว ก็จะต้องนำตัวไปยังสถานีตำรวจในทันทีทันใด เท่าที่จะกระทำได้⁶¹ ไม่เช่นนั้นแล้ว หากมีความเสียหายร้ายแรงต่อผู้ต้องหา คำรับสารภาพที่เขาได้กล่าวไป ถึงอย่างไรก็ตาม แม้ตาม Codes จะบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องรีบนำตัวผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจโดยเร็วเพื่อจัดการสอบสวนปากคำในที่เกิดเหตุที่ไม่ได้มีการบันทึกเทปไว้เป็นหลักฐาน⁶² ศาลอังกฤษได้สร้างข้อยกเว้นจำนวนเพื่อให้กฎเกณฑ์ดังกล่าวอ่อนตัวสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่สามารถปฏิบัติได้ ด้วยเหตุนี้ ศาลจึงอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถที่จะยังไม่นำตัวผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจในทันทีได้ในบางกรณี เป็นต้นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจจะนำตัวผู้ต้องหาไปยังสถานที่ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องแสวงหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อการฟ้องร้องคดีเป็นไปโดยครบถ้วน⁶³

⁶¹ PACE 30(1).

⁶² STEVEN UGLOW, EVIDENCE: TEXT AND MATERIAL, 183 (2d. ed, 2006)

⁶³ PACE 30(10); also See, id. at 184; Interview with Steve Uglov, Professor of Criminal Justice at Kent Law School, University of Kent, in Canterbury, United Kingdom, (June 2, 2007). (ศาสตราจารย์ Steven Uglov ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถนำตัวผู้ถูกจับไปยังร้านค้า เพื่อให้เจ้าของร้านชี้ตัวว่า เป็นผู้กระทำความผิดในฐานลักทรัพย์หรือไม่ หรือ ยอมบอกชี้แจงไปยังบ้านที่เกิดเหตุ เพื่อทำการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือ แหล่งที่อยู่ที่เขาอ้างถึง หรือ เหตุอันสมควรอื่น ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถรวบรวมหลักฐานทำให้การฟ้องร้องคดีสมบูรณ์ได้)

(all the circumstances) รวมถึงวิธีการที่ทำให้ได้มาซึ่งหลักฐาน และข้อเท็จจริงที่ว่า จะมีผลร้ายต่อจำเลยหรือไม่ หากรับฟังพยานหลักฐานนั้น มาตรานี้ จึงถือเป็นหัวใจของบทคัดพยาน เพราะให้ดุลพินิจศาลในการคัดพยานหลักฐาน หากเห็นว่า จะกระทบต่อความยุติธรรมหรือเสียหายต่อจำเลย⁷² แต่ในทางปฏิบัติแล้ว พยานหลักฐานจะถูกคัดต่อเมื่อผลของความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นต่อจำเลย นั้นมีมากกว่า คุณค่าหรือน้ำหนักของพยานหลักฐานเท่านั้น⁷³

กรณีคำรับสารภาพ พนักงานอัยการจะต้องพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัยว่า คำรับสารภาพนั้น น่าเชื่อถือและเป็นไปโดยสมัครใจ อีกทั้ง จะต้องไม่ได้มาโดยวิธีการไม่เหมาะสมหรือเกิดจากการกระทำใด ๆ ที่อาจจะทำให้คำรับสารภาพนั้น ไม่น่าเชื่อถือ ซึ่งศาลจะชั่งน้ำหนักระหว่างคุณค่าของคำรับสารภาพ (probative value of the confession) กับความไม่เป็นธรรมอันจะเกิดแก่จำเลย (unfair prejudice to the defendant) หากรับคำรับสารภาพนั้นไว้เป็นพยานหลักฐาน เช่นเดียวกันการคัดพยานหลักฐานอื่น ๆ ข้อเท็จจริงทั้งหลายทั้งปวงภายใต้ หรือ "Totality of Circumstances" จะเป็นข้อพิจารณาประกอบกัน อย่างไรก็ตาม ศาลอังกฤษ มักจะถึงเลที่จะคัดพยานหลักฐานออกจากการรับฟังเสมอ ด้วยเหตุนี้ แม้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะละเมิดกฎเกณฑ์ ของ Codes ที่บัญญัติตาม PACE ก็ตาม ศาลอาจจะพิจารณาไม่ตัดคำรับสารภาพนั้น หากเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเหตุผลที่จะอธิบายได้ (Justification) เป็นต้นว่า การได้มาซึ่งคำรับสารภาพแม้จะละเมิดกฎเกณฑ์ แต่ก็เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือสังคม และ ประโยชน์นั้นท่วมท้นการละเมิดกฎเกณฑ์เพียงเล็กน้อยของตำรวจ⁷⁴ นอกจากนี้ ศาลอาจจะพิจารณา ข้อกล่าวหาหรือความร้ายแรงของการกระทำผิด เปรียบเทียบกับคุณค่าและน้ำหนักของคำรับสารภาพ เพื่อจะพิจารณาว่าจะตัดคำรับสารภาพหรือไม่⁷⁵

กฎหมายอังกฤษให้ความสำคัญกับคำรับสารภาพเป็นอย่างมาก การตัดคำรับสารภาพออกจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐาน จึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานที่สะท้อนถึงความสำนึกผิด เป็น Voice of Conscience ซึ่งประเทศอังกฤษให้ความสำคัญมากถึงขนาดที่ว่าศาลสามารถพิพากษาลงโทษจำเลยโดยอาศัยคำรับสารภาพเพียงคำฟังโดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานอื่นประกอบเลยก็ได้ หรือ อาจจะใช้เพียงคำรับสารภาพของผู้ร่วมกระทำผิด (co-defendants) เป็นพยานหลักฐานเพื่อลงโทษจำเลยร่วมอื่น ๆ ก็ได้⁷⁶ ด้วยเหตุนี้ ศาลอังกฤษจะตัดคำรับสารภาพ

⁷² Larry Mead, *supra* note 12 at 1-2

⁷³ มาตรา 82(3) บัญญัติว่า บทบัญญัติใด ๆ ในส่วนนี้ จะไม่มีผลกระทบต่ออำนาจดุลพินิจของศาลที่จะคัดพยานหลักฐานออกจากการรับฟัง (ไม่ว่าจะเป็นการใช้อำนาจสอบสวนเอง หรือ การใช้อำนาจดุลพินิจ).

⁷⁴ R. v. Latif [1996], 1 W L R 839

⁷⁵ Treadaway v. Chief Constable of West Midlands, Times 25 October, 1994. (This case the police were found guilty of assaults on an accuse person.) However, police cannot assert such reasons to torture the accused to obtain confession because doing so will end up with either criminal or civil liability.

⁷⁶ Criminal Justice Act 2003, ch. 44, s. 128 (Eng.) (This Act added Section 76A of PACE to allow the court receive the confession of co-defendant against each other in the same proceedings.)

ก็ต้องเมื่อมีสถานการณ์พิเศษเรียกเรื่อง เพื่อประโยชน์ของความยุติธรรม เท่านั้น
ตัวอย่างเช่น ศาลได้เคยพิพากษาไว้ในคดี Parchment ว่า คำรับสารภาพในทันทีทันใด ภาย
หลังการจับกุม และได้แจ้งเตือนถึงสิทธิของเขาตามกฎหมายแล้ว สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้
แม้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องห้ามไม่ให้ทำการสอบสวนในที่เกิดเหตุ และ ถ้อยคำนั้นไม่ได้มีการ
บันทึกเทป และลงชื่อโดยจำเลย ตามที่กำหนดไว้ใน Code C ก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มีดัชนีชี้วัด
หรือลงบอกเหตุใด ๆ ที่แสดงถึงความเสียหายต่อจำเลย ภายใต้อมาตรา 78 ของ PACE.⁷⁷ หรือ กรณี
ศาลได้สร้างข้อยกเว้นการห้ามทำสอบสวนปากคำในที่เกิดเหตุไว้โดยแบ่ง กระบวนการสอบสวนข้อ
เท็จจริงเบื้องต้น (primary question) ออกจาก การสอบสวนปากคำ (interview) ในคดี Maguire⁷⁸
โดยพิจารณาว่า การที่ตำรวจเพียงแต่พูดว่า "tell the truth" ซึ่งทำให้จำเลยตอบคำถามและรับสารภาพ
ว่ากระทำผิดจริงในทันทีทันใด โดยกล่าวว่า "...we were only going in to have a look around...for
anything, for money, whatever." ศาลวินิจฉัยว่า ไม่ใช่การสอบสวนปากคำ⁷⁹ คำรับสารภาพข้างต้น
จึงใช้ยืนยันจำเลยได้

5. สถานการณ์ปัจจุบัน ในเรื่องบทตัดพยานของประเทศอังกฤษ

ตามที่กล่าวไปแล้วว่า คำรับสารภาพในอังกฤษนั้นสำคัญมาก และมักจะได้รับการยอมรับฟัง
เป็นพยานหลักฐานในศาลเสมอถ้าได้มาโดยสมัครใจและปราศจากสิ่งจูงใจในทางที่ไม่เหมาะสม (free
and voluntary) ตามที่กล่าวไปแล้ว⁸⁰ การตัดพยานและคำรับสารภาพออกจากการเป็นพยานหลักฐาน
จึงเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับคุณค่าในการปกป้องประโยชน์ของสังคม ที่ต้องอยู่เหนือกว่าประโยชน์ของ
ปัจเจกชน และการใช้บทตัดพยานก็ไม่ได้มุ่งหมายลงโทษตำรวจหรืออัยการ แต่เป็นการประกันว่า
ผู้ต้องหาจะได้รับกระบวนการพิจารณาที่เป็นธรรม ไม่มีการนำพยานหลักฐานเท็จมาใช้ลงโทษจำเลย⁸¹
ด้วยเหตุนี้ คำรับสารภาพที่ได้มาโดยสมัครใจ และไม่มีเหตุจะทำให้เชื่อว่าไม่น่าเชื่อถือ แม้จะได้มา
โดยขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ที่กำหนดไม่ว่าจะโดย Home Officer Circular 31/1964⁸² ในอดีต หรือ Codes
of Practice⁸³ ตาม PACE ก็อาจจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ เป็นต้นว่า จำเลยไม่ได้รับการแจ้งสิทธิ
ในการมีทนายความ แต่เนื่องจากจำเลยเคยถูกดำเนินคดีหลายครั้ง ย่อมรู้ถึงสิทธิของตนเอง คำรับ

⁷⁷[1989] Crim. L.R. 290; STEVEN UGLOW, supra note 63

⁷⁸[1989] Crim. L.R. 815; STEVEN UGLOW, Id.

⁷⁹Id.

⁸⁰GILBERT B. STUCKEY, supra note 17

⁸¹Id.

⁸²FRED KAUFMAN, supra note 43 at 269-277

⁸³C.R. Williams, supra note 11 at 250; NOTE M. INMAN, supra note 56.

สารภาพโดยสมัครใจ ที่ได้มาโดยไม่มีการแจ้งเตือนสิทธิ ยอมรับฟังได้⁸⁵

แม้ว่าการละเมิด Code จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาว่าจะตัดคำรับสารภาพออกจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐานหรือไม่⁸⁶ แต่จะต้องพึงระลึกไว้ว่า การละเมิดกฎหมายดังกล่าว ไม่มีผลทำให้ศาลต้องใช้บทคัดพยานเสมอไป⁸⁷ ด้วยเหตุผลที่สำคัญ คือ บทคัดพยานไม่ใช่บทเยียวความเสียหายที่เกิดจากการกระทำการไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ⁸⁸ เมื่อพิจารณาจากพยานแวดล้อมกรณีทั้งหมดแล้ว หากว่า พฤติกรรมตำรวจไม่ถือว่าเป็น “Oppression” ภายใต้มาตรา 76(2)(a) หรือ ไม่อาจจะทำให้คำรับสารภาพนั้นไม่น่าเชื่อถือ ศาลย่อมใช้ดุลพินิจรับฟังเสมอ (inclusive evidence) ซึ่งในบางกรณีที่แม้ว่าคำรับสารภาพจะเป็นจริง แต่หากเป็นผลร้ายต่อจำเลย หรือเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแล้ว ศาลอาจจะตัดคำรับสารภาพนั้น ซึ่งจะมีผลแตกต่างกันตามกรณี หรือ case-by-case basis ผลจะแตกต่างจากกรณี เจ้าหน้าที่ตำรวจในสหรัฐอเมริกา ที่ละเมิดหลักการที่ตำรวจต้องแจ้งสิทธิตามกฎหมายที่เรียกว่า Miranda warning อย่างมาก เพราะหากไม่เข้าข้อยกเว้นแล้ว ศาลจำต้องตัดคำรับสารภาพออกจากพยานหลักฐานทุกกรณี⁸⁹ สำหรับตัวอย่างที่ทำให้คำรับสารภาพ ต้องถูกตัดออก

⁸⁴ เป็นคืบว่า ในคดี Dunford ศาลพิพากษาขึ้น แม้ว่าคำรับสารภาพจะได้มาโดยตำรวจไม่ได้แจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่จำเลยก็ตาม เพราะจำเลยเคยติดต่อกับตำรวจและทนายความ ในคดีก่อน ๆ มาแล้ว ดังนั้น การละเมิดกฎหมายดังกล่าว ย่อมไม่มีทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น ตามมาตรา 78 PACE. โปรดดู Yue Ma, *supra* note 10 at 286

⁸⁵ ในคดี Alladice ศาลยอมรับคำรับสารภาพของจำเลยไว้เป็นพยานหลักฐาน แม้ว่า จะได้มาโดยฝ่าฝืน Codes ว่าด้วยสิทธิการมีทนาย ศาลอธิบายว่า จำเลยในคดีนี้ ต้องการทนายเพียงเพื่อมาตรวจสอบดูว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ละเมิด Codes of Practice หรือไม่ ไม่ใช่เพื่อการต่อสู้คดี ดังนี้ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติตัวเหมาะสมระหว่างกระบวนการสอบสวน คำรับสารภาพที่ได้มาโดยสมัครใจย่อมสามารถใช้พิสูจน์ความผิดจำเลยได้ โดยไม่ฝ่าฝืนหลักความเป็นตาม ตาม 78 PACE. Id. :

⁸⁶ D.P.P. v. Blake, [1988] 87 Cr. App. R. 380.

⁸⁷ STEVEN UGLOW, *supra* note 33 at 226 (กฎหมายนี้ มาจากคดี Paris [1988] 87 Cr. App. R 380.).

⁸⁸ R. v. Delaney [1989] 87 Cr. App. R. 338, 341

⁸⁹ More details see R. CROSS & N. WILKINS, AN OUTLINE OF THE LAW OF EVIDENCE 167-68 (2d ed. 1968); K. SHROFF & S. CLARKE, ADMISSIBILITY OF ILLEGALLY OBTAINED EVIDENCE: A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE LAWS OF ENGLAND, SCOTLAND, IRELAND, CANADA, AUSTRALIA, AND NEW ZEALAND 7 (1981); R. WALKER, THE ENGLISH LEGAL SYSTEM 512 (4th ed. 1976); Andrews, Involuntary Confessions and Illegally Obtained Evidence in Criminal Cases, 1963 CRIM. L. REV. 15; Williams, Evidence Obtained by Illegal Means, 1955 CRIM. L. REV. 339.

อย่างไรก็ตาม ศาลสูงสุดสหรัฐฯ ได้สร้างข้อยกเว้นจำนวนมาก เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความจำเป็น คำรับสารภาพ เป็นต้นว่า ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของปัจเจกชน หรือผู้เสียหาย การแจ้งสิทธิและกรอนุญาตให้จำเลยใช้สิทธิตาม Miranda warning อาจจะส่งผลเสียหายต่อชีวิตและร่างกายของเหยื่อ ที่ถูกจับขังไว้ ในคดีลักพาตัว หรือมีเหตุจำเป็นเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ เช่นว่า จำเลยซ่อนอาวุธระเบิดไว้ จำเป็นต้องค้นหา การไม่สอบถามปากคำจำเลยในทันทีทันใด ย่อมไม่ทันการ นอกจากนี้ ยังมีข้อยกเว้นอื่น ๆ เป็นต้นว่า ผู้ต้องหา เดินทางข้ามขอบเขตของพนักงานสอบสวนเอง แล้วแต่เหตุการณ์ต่าง ๆ ให้พนักงานสอบสวนฟัง คำรับสารภาพที่ได้มาก่อนการแจ้งสิทธิ ยอมรับฟังได้ เพราะไม่ถือว่า ผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการควบคุมของพนักงานสอบสวน เป็นต้น ผู้เขียนจะได้อธิบายต่อไป เมื่อกล่าวถึง หลักการของกฎหมายอเมริกันในเรื่องคำรับสารภาพต่อไปในโอกาสหน้า

ได้แก่³⁰

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจมีเจตนาไม่สุจริต ในการละเมิด Codes
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำการโดยสุจริต (good faith) แต่ไม่มีเหตุผลอันสมควรที่ยอมรับได้ (lack of acceptable justification)
3. การละเมิดนั้น มีผลถึงขนาดเป็น Oppression เป็นต้นว่า การสอบสวนผู้เยาว์ โดยปราศจากผู้ปกครอง หรือผู้ที่เหมาะสม (presence of an appropriate adult)
4. การละเมิดนั้น เป็นการละเมิดที่สำคัญ และร้ายแรงถึงขนาดที่จะเสียหายต่อจำเลย เป็นต้นว่า จำเลยไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับตำรวจและกระบวนการสอบสวน การสอบสวนโดยปราศจากการแจ้งสิทธิตามกฎหมาย จึงถือว่าร้ายแรง จนส่งผลให้ต้องตัดคำรับสารภาพออกจากการเป็นพยานหลักฐาน³¹
5. การสอบสวนปากคำของจำเลย ณ สถานที่ตำรวจ โดยไม่ได้บันทึกเทปไว้ อันไม่สามารถอธิบายถึงเหตุผลดังกล่าวได้³²
6. การปฏิเสธ หรือกระทำล้าช้า ในให้การช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยไม่มีเหตุอันสมควร³³

6. บทสรุป และข้อคิดสังคาย

The Royal Commission on Criminal Justice ของประเทศอังกฤษ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการรับสารภาพในฐานะที่เป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุด³⁴ และเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญมาก³⁵ ศาล

³⁰ STEVEN UGLOW, *supra* note 33 at 224-231

³¹ *Jefferson v. R.* [1994] 99 Cr. App.R. 13 (ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบถามผู้เยาว์บนถนน เพื่อจะให้ได้มาซึ่งข้อมูล หรือ เพื่อมีฐานข้อเท็จจริงให้เพียงพอในการจับกุมแล้ว ผู้ปกครองของเด็กไม่จำเป็นต้องอยู่ด้วยต่อหน้าในขณะซักถาม แต่ถ้การซักถามเกินขอบเขตข้างต้นแล้ว ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองของผู้เยาว์จะต้องอยู่ด้วย ถึงแม้ว่า การสอบถามนั้น จะไม่ได้กระทำในสถานที่ตำรวจก็ตาม เช่น บนถนน หรือ ในรถของตำรวจ)

³² See *White v. R.* [1991], Crim.L.R.119 (ศาลอุทธรณ์ตัดสินว่า ไม่มีเหตุทำให้ไม่ยุติธรรม ที่จะรับพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ปฏิบัติต่อตนเองของผู้ต้องหาที่ได้กล่าวระหว่างการตรวจค้นไว้เป็นพยานหลักฐาน ถึงแม้ว่า ตำรวจจะไม่ได้ปฏิบัติตาม Code กล่าวคือ ไม่ได้บันทึกถึงสาเหตุที่ไม่ได้บันทึกถ้อยคำของผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ในทันทีทันใด)

³³ อย่างไรก็ตาม สิทธิในการมีทนายความนี้ อาจถูกปฏิเสธได้ในบางกรณี เป็นต้นว่า การหน่วงเวลาของการใช้สิทธิการมีทนาย อาจจะทำให้ได้ในการจับกุมในความผิดร้ายแรง (a serious arrestable offence) ซึ่งกระทำการจับกุม โดยนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ (a senior office) ผู้ซึ่งมีเหตุอันสมเหตุผลผลภายใต้ มาตรา 58(8) ที่จะเชื่อได้ว่า การใช้สิทธิตามกฎหมายข้างต้นโดยผู้ต้องหา จะนำไปสู่ความยุ่งเหยิงเสียหายในพยานหลักฐาน หรือ เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตร่างกาย หรือ การเปลี่ยนตัวจำเลย หรือ เป็นอุปสรรคในการค้นหาทรัพย์สิน.

³⁴ ความสำคัญของการรับสารภาพได้ถูกบรรยายไว้ ดังนี้ "Where a suspect has made a confession, whether at the moment of arrest, on the way to the police station, in the presence of the custody officer, or at a tape-recorded interview at the police station, it must normally constitute a persuasive indication of guilt, and it must in principle be desirable that, if a not guilty plea is entered in spite of it, the jury are given the opportunity of assessing its probative value for themselves. See ROYAL COMMISSION ON CRIMINAL JUSTICE (REPORT), CMND. 2263, 57 (H.M.S.O., 1993)

³⁵ PACE, §82(1)

สามารถพิพากษาลงโทษจำเลยโดยอาศัยแต่เพียงคำรับสารภาพที่ไม่มีพยานหลักฐานอื่นประกอบ⁹⁶ หรือโดยเพียงแต่คำรับสารภาพนั้นโดยลำพัง⁹⁷ การละเมิดกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนการสอบสวนไว้ในกฎหมายนั้น ไม่มีผลเป็นการตัดพยานหลักฐานโดยอัตโนมัติ และไม่มีผลทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ไม่ได้ตั้งใจละเมิดกฎหมายนั้นมีความผิดทางอาญาแต่อย่างใด เป็นแต่เพียงมูลเหตุที่อาจทำให้พยานหลักฐานถูกตัดออกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณี เป็นความผิดร้ายแรง เมื่อตำรวจไม่ได้มีเจตนาทุจริต ในการที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ศาลจะชั่งน้ำหนักคุณค่าของคำรับสารภาพกับผลเสียหายที่จะเกิดต่อจำเลย ซึ่งท้ายที่สุด หากไม่เสียหายร้ายแรง คำรับสารภาพจะไม่ถูกตัดออกจากการเป็นพยานหลักฐาน⁹⁸ แม้กระทั่งคำรับสารภาพจะถูกตัดออกไป ก็ไม่ได้มีผลกระทบต่อพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่ได้มาภายหลังอันสืบเนื่องจากคำรับสารภาพที่ถูกตัดออกไปนั้นแต่ประการใด⁹⁹

กฎหมายอังกฤษในปัจจุบัน จึงให้ความสำคัญกับ คุณค่าของประโยชน์สาธารณะ และประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งต่างจากหลักเมตตาที่ศาลขยายขอบเขตพยานอย่างไร้ขอบเขตในช่วง คริสต์ศตวรรษที่ 18 ดังกล่าวไปแล้วแต่ขึ้นต้น ตั้งแต่คริสต์ศักราช 1966 กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้สนับสนุนให้ตำรวจทำงานไม่ให้เกิดการสืบสวนสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น¹⁰⁰ เป็นต้นว่า ในปี คริสต์ศักราช 1994 ประเทศอังกฤษได้ออกกฎหมาย Criminal Justice and Public Order Act สร้างความสมดุลการใช้สิทธิในการไม่ให้การ กับภาระการพิสูจน์ของพนักงานอัยการที่ต้องพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัย¹⁰¹ ผู้ต้องหา จะต้องเปิดเผยข้อมูลที่จะใช้ได้แย้งในศาล การนิ่งเงียบ เมื่อถูกถามแล้วต่อมาอ้างข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกันนั้นเป็นข้อแก้ตัวในศาล อาจจะถูกศาลวินิจฉัยเป็นร้ายได้ ในปี คริสต์ศักราช 1997 ประเทศอังกฤษ ได้ตรากฎหมาย Police Reform Act ให้อำนาจตำรวจในการค้นฟัง

⁹⁶ See generally RICHARDSON, P.J., ARCHBOLD, CRIMINAL PLEADING, EVIDENCE AND PRACTICE, (2001)

⁹⁷ JOHN HATCHARD, CRIMINAL PROCEDURE IN ENGLAND AND WALES, IN COMPARATIVE CRIMINAL PROCEDURE, 217 (1996).

⁹⁸ R. v. Latif [1996], supra note 75; Larry Mead, supra note 20, at 6-7; and R. v. Khan, [1994] 4 All E.R.462. (พยานหลักฐานสามารถรับฟังได้ เพราะว่า คดีนี้เป็นการกระทำผิดร้ายแรง เป็นการสอบสวนคดีสำคัญ เมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์กับความร้ายแรงแห่งคดีแล้วแม้ว่าคดีนี้ตำรวจจะกระทำผิดฐานบุกรุกเข้าไปในสถานที่และทำลายทรัพย์สินของจำเลย และใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการค้นฟังเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพแต่กระทำได้กล่าวสามารถอธิบายด้วยอย่างสมเหตุสมผลถึงวิธีการและความสำคัญของการเทคนิควิธีการสืบสวนสอบสวน เพราะหากไม่ใช้วิธีการนี้แล้ว ย่อมไม่อาจจะได้มาซึ่งพยานหลักฐานใด ๆ เลยก็เป็นได้) ; โปรดดู STEVE UGLOW, supra note 33 at 109-110

⁹⁹ Christou [1992] QB 979; Smurthwaite [1994] 1 All ER 898; JOHN HATCHARD, supra note 98 at 218

¹⁰⁰ Larry Mead, supra note 20 at 5 (ในคำพิพากษาปี 1996 นั้น Marshall J. ได้กล่าวว่า : “จำเลยไม่ได้กระทำผิดตามกฎหมายที่เรียกว่า Queensbury rules วิธีการที่ใช้สายลับ หรือดักฟัง ได้ถูกใช้ในการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยทั่วไป เพื่อควบคุมอาญา อย่างกว้างขวาง ในคดีนี้ การดักฟังได้ใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น หลักฐานที่ได้มาย่อมใช้ขึ้นจำเลยได้”

¹⁰¹ STEVE UGLOW, supra note 33 at 124 (This Act is proposed by the ROYAL COMMISSION ON CRIMINAL JUSTICE in 1993.)

โดยให้ติดเครื่องมือนอกอาคารเป้าหมายได้^{102 103} ต่อมาในปีคริสต์ศักราช 2003 รัฐสภาอังกฤษ ได้แก้ไข PACE เพื่อให้ศาลสามารถใช้คำรับสารภาพของจำเลยร่วมหรือ a co-defendant's confession เป็นพยานหลักฐานลงโทษจำเลยในคดีอาญาเดียวกันได้ เมื่อเร็ว ๆ นี้ ในปี คริสต์ศักราช 2005 อังกฤษได้ตรากฎหมาย Serious Organised Crime and Police Act 2005 (SOCaP)¹⁰⁴ พร้อมแก้ไข Codes of Practice เพื่อให้อำนาจตำรวจในการสอบสวนปากคำจำเลยในที่เกิดเหตุ จับกุมผู้ต้องสงสัยได้ง่ายขึ้น และสามารถต่อสู้กับอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹⁰⁵ เป็นต้น

นอกจากจะส่งเสริมให้ตำรวจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว รัฐบาลอังกฤษ ยังได้ปกป้องประโยชน์ของเอกชนด้วย โดยการตรากฎหมาย Independent Police Complaints Commission ในปี คริสต์ศักราช 2004 เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมของตำรวจในอังกฤษ เป็นไปอย่างรวดเร็วและจริงจัง สร้างความเชื่อถือแก่สาธารณชนต่อไป กฎหมายนี้ จะเป็นหลักประกันว่า การสืบสวนสอบสวนเพื่อลงโทษทางวินัยแก่ตำรวจที่ประพฤติไม่ชอบจะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว¹⁰⁶ การดำเนินการข้างต้น นั้นถือได้ว่าสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ว่า การแก้ไขพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของตำรวจนั้น ต้องแก้ไขด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทางแพ่ง และทางวินัย ซึ่งจะมีผลดีต่อสังคมโดยรวมมากกว่า การใช้บทตัดพยาน หรือ exclusionary rule¹⁰⁷ ซึ่งส่งผลให้เกิดการปล่อยผู้กระทำผิดให้ลอยนวล จริงอยู่ที่ว่า แม้การรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบ จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่การปล่อยให้คนผิดลอยนวลเพราะการกระทำผิดพลาดของตำรวจในขั้นตอนทางเทคนิควิธีการ ก็มีผลร้ายนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย และการขาดความเชื่อมั่นศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรมโดยรวมได้เช่นเดียวกัน

ประเทศอังกฤษ ใช้เวลากว่า 200 ปี ในการพัฒนาหลักกฎหมายว่าด้วยคำรับสารภาพ ซึ่งประเทศอังกฤษ ไม่เคยห้ามการรับฟังคำรับสารภาพในชั้นจับกุมเป็นพยานหลักฐานใช้ยันกับผู้กระทำ

¹⁰² Larry Mead, *supra* note 30.

¹⁰³ Hocking v. R. [1996], 1 ALL E.R. 353 at 358 cited in Larry Mead, *id.* at 8 (Lord Steyn ได้กล่าวว่า : “ในขณะที่ไม่มีศาลใดๆ จะยอมรับการใช้กลโกงหรือการหลอกลวงเพื่อให้มาซึ่งคำรับสารภาพ แต่ในโลกความเป็นจริง วิธีการนี้ เป็นวิธีการเดียวที่สามารถทำให้เราได้คนผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม”).

¹⁰⁴ It has been enforced since January 2006. Complete version of SOCaP available at <http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2005/20050015.htm>.

¹⁰⁵ Home Office (December 28, 2005) (กฎหมายนี้ อนุญาตให้ตำรวจสามารถร้องขอหมายค้น ซึ่งอนุญาตให้เข้าไปในทรัพย์สินได้หลายครั้ง ซ้ำ ๆ กัน ในช่วงเวลาหนึ่งเดือนถึงสามเดือน ให้อำนาจตำรวจในการถ่ายภาพผู้ต้องสงสัย สอบถาม ให้คำสั่ง หรือคำขาด (give a notice to the accused) ต่อผู้ต้องหาในที่เกิด ในทันทีทันใด โดยไม่ต้องนำตัวกลับไปที่สถานีตำรวจ เพื่อลดอัตราการปฏิเสธการกระทำผิด หรือ ไม่ระบุบุคคลที่อยู่ในที่เกิดเหตุ กฎหมายนี้ ยังให้อำนาจตำรวจในการจับกุมบุคคลใด ๆ ไม่เฉพาะแต่ความผิดร้ายแรงเช่นในคดี (serious offence) อีกต่อไป

¹⁰⁶ Home Office (April 1, 2003).

¹⁰⁷ Christie v. Leachinsky, [1947] 1 ALL E.R. 567; LANGBEIN, J., POLICE POWERS IN ENGLAND WALES, (1975).

ผิดที่ถูกจับ แม้กฎหมาย PACE และ Codes of Practice จะไม่สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการสอบสวนในที่เกิดเหตุ และบังคับให้ต้องอัดเทปการสอบสวนไว้ก็ตาม แต่ศาลอังกฤษก็สร้างขมขื่นจำนวนมากเพื่อให้การรับฟังคำรับสารภาพที่ไม่มีเหตุน่าเชื่อว่าจะเป็นเท็จและได้มาโดยสมัครใจนั้นสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันจำเลยในชั้นศาลได้ ประเทศไทย กลับมีแนวคิดที่ตัดคำรับสารภาพในชั้นจับกุมออกทั้งหมด เพราะเหตุว่า พฤติกรรมตำรวจ ไม่น่าเชื่อถือ กฎหมายนี้ จึงเสมือนกำลังโทษเหยื่ออาชญากรรม แทนที่จะลงโทษตำรวจที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม นักวิชาการและรัฐบาลควรจะได้นำมาใส่ใจว่าจะทำอะไร จึงจะพัฒนาวิชาชีพตำรวจให้น่าเชื่อถือ และหันมาดูสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้ตำรวจประพฤติไม่ชอบ แทนที่จะมุ่งคัดอำนาจและประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ ในจะคุ้มครองคนดี ปรามปรามคนชั่วให้หมดไป หลักการในเรื่อง Stick and Carrot น่าจะเป็นคำตอบสำหรับเหตุการณ์ความผิดที่จะพัฒนาตำรวจให้น่าเชื่อถือยิ่งกว่า การสร้างบทคัดพยานที่เคร่งครัด ตามมาตรา 84 วรรคท้าย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปัจจุบัน โดยไม่ได้ศึกษาผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ต่อสังคมโดยรวมแม้แต่น้อย

